

Pred volitvami v Ljudsko skupščino LRS

Iz volilnega progosa OF Slovenije

Z glasovanjem za kandidate Osvobodilne fronte 18. marca glasujemo:

za izvršitev našega petletnega plana; za nove električne centrale; za vsestranski razvoj pridobivanja surovin in energij; za izvrševanje vseh izvoznih, gradbenih in drugih nalog, ki nam omogočajo kapitalno izgradnjo naše težke industrije;

za utrditev delovne discipline, za boljše organizacijo dela; za ustalitev delovne sile; za čim večje izkoriščanje notranjih rezerv; za večjo štednjo na vsakem delovnem mestu;

za utrditev vodstva podjetij po delovnih svetih in upravnih odborih, za krepitev vloge delovnih sindikatov;

za nadaljnji razvoj krajevnega gospodarstva in obrtništva; za stalno izboljšanje blagovnega prometa; za izboljšanje preskrbe delovnih ljudi; za neprestano dviganje kulturne ravni delovnih ljudi;

za nadaljnji razvoj socializma v naših mestih in vaseh; za utrjevanje obstoječih in razvijanje novih kmečkih delovnih združenj; za dobro vodstvo in uspešno razvijanje splošnih kmetijskih združenj, da bodo postale resnični nosilci socialistične misli na naši vasi; za večjo kmetijsko proizvodnjo;

za nadaljnji razvoj socialistične demokracije v organizaciji ljudske oblasti in pri vodstvu državne uprave;

za povečanje obrambne moči naše države, za okrepitev naše Jugoslovanske armade;

za razcvet naše ljudske republike Slovenije in naše skupne socialistične domovine Federativne ljudske republike Jugoslavije;

za neodvisnost in enakopravnost med narodi;

za ohranitev miru na svetu!

Naj živi Osvobodilna fronta Slovenije in Ljudska fronta Jugoslavije!

Naj živi Komunistična partija Slovenije in Komunistična partija Jugoslavije!

Naj živi voditelj jugoslovanskih narodov tovariš Tito!

ŠE ENKRAT: koga bomo volili pri nas 18. marca v Ljudsko skupščino LRS

OKRAJ KRANJ-MESTO:

70. volilna enota: mestna četrt Rupa in Struževo — kandidat: Boštjančič Angela, delavka, personalni referent; namestnik Tavzes Radovan, študent, tehnik, Kranj.

71. volilna enota: Primskovo — kandidat: Zerko Stane, obratovodja; namestnik Rome Drgica, poštna uslužbenka, instruktor MK KPSG Kranj.

72. volilna enota: Center Kranj — kandidat: Bizjak Stane, delavec, minister vlade LRS, Ljubljana; namestnik Toplak Stane, delavec, Klanc.

73. volilna enota: Stražišče — kandidat: Hafner Vinko, delavec, pomočnik predsednika Sveta vlade LRS za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti, Ljubljana; namestnik: Skok Marijan, delavec, Stražišče.

OKRAJ KRANJ-OKOLICA:

74. volilna enota: Sv. Ana, Leše, Kovor, Križe, Sv. Katarina — kandidat: Mežek Marija, delavka, Tržič; namestnik Nemeč Jakob, manipulanti, Sv. Ana.

75. volilna enota: Tržič — kandidat: Stegnar Andrej, obrtniški delavec, Šohtanj; namestnik Cerar Lovro, mizar, Tržič.

76. volilna enota: Podbrezje, Duplje, Naklo, Kokrica, Besnica — kandidat: Golmajer Gašper, delavec, Sv. Ana; namestnik: Sirk Pavel, kmetij, ekonomist, Kranj.

77. volilna enota: Jezersko, Kokra, Pred-dvor, Trstenik, Goriče — kandidat: Dolinar Justin, delavec, Skofja Loka-Puštala; namestnik Naglič Franc, delavec, vodja industrijskega obrata Pred-dvor.

78. volilna enota: Visoko, Veleovo, Cerklje, Brniki — kandidat: Por Janez, vrtnar, Cerklje; namestnik Martinjak Franc, mali kmet, Grad.

79. volilna enota: Predoslje, Senčur, Voglje, Trboje — kandidat: Fajfar Tone, strojni stavec, minister vlade LRS, Ljubljana; namestnik: Verbič Anton, kmet-zadružnik, Senčur.

80. volilna enota: Smlednik, Zapoge, Mavčiče, Orehek in Bitnje — kandidat: Štucin Franc, delavec, direktor tovarne „Standart“ Kranj; namestnik Hafner Tone, kmet, poverjenik za kmetijstvo OLO Kranj okolica.

81. volilna enota: Zabnica, Trata, Sora, Reteče — kandidat: Kuralt Franc, kmet-zadružnik, Zabnica; namestnik: Čarman Anton, srednji kmet, Sora.

82. volilna enota: Skofja Loka — kandidat: Zihert Boris, publicist, minister vlade LRS, Ljubljana; namestnik: Bertonec Franc, delavec, Grenc.

GORENJSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV KRANJ

Leto IV. St. 11

Kranj, 15. marca 1951

Cena din 4.—

18. marca vsi na volišče za mir, svobodo in neodvisnost!

NAŠI KANDIDATI IN NAMESTNIKI MED SVOJIMI VOLIVCI

Skoraj vse vasi v okraju Kranj-okolica so v preteklem tednu obiskali kandidati in njihovi namestniki za volitve v Ljudsko Skupščino LRS. Na množičnih predvolilnih sestankih so se z volivci pomenili o najvažnejših notranje in zunanje političnih vprašanjih ter o gospodarskih nalogah. Volivci v znani partizanski vasi Davča je obiskal njihov kandidat tov. Trojar. Čeprav imajo tam še vedno okrog 3 metre snega, so ljudje prišli tudi od 2 do 3 ure daleč, da so se lahko pomenili s tovarišem Trojarjem, ki jih bo zastopal v Ljudski skupščini. Tov. Trojar je obiskal tudi Sorico, kjer je imel predvolilno zborovanje. Zelo uspeši predvolilni sestanki so bili tudi na Visokem, kjer je številnim volivcem jedrnat in živo obrazložil notranje in zunanje politične situacijo tov. Zihert Boris, minister za znanost in kulturo LRS. V Poljanski dolini so bili predvolilni množični sestanki v Hotavljah, Javorju, Lučih in Delnicah; prisostoval jim je tovariš dr. Kržišnik Anton, podpredsednik sedanje Ljudske skupščine LRS in njihov kandidat za II. republiško skupščino LRS. V Smledniku je obiskal svoje volivce in se z njimi pogovoril o vseh najvažnejših vprašanjih tov. Štucin Ivan, njihov kandidat. Nič prevlekega zanimanja pa ne kažejo frontovci Cerklje, ki so predvolilno zborovanje obiskali v pičlem številu, če-

prav so se ga udeležili tudi štirje okrajni aktivisti. Povsem izgleda, da tamkašnji aktivisti še niso dovolj razgibali terena, kajti drugače ne bi ljudje nasedli raznim sovražno razpoloženim osebam, ki tam govore, da te volitve niso važne in zato tudi ni treba iti volit. Mi smo že nešteto krat poudarili, kako silno važne so te volitve v mednarodnem merilu in za nas same, ker se bo na teh volitvah odražala naša zavvednost, patriotičnost in enotnost, da smo za mir in proti vojni, za enakopravnost narodov, za srečo in blagostanje naših delavnih ljudi v pravi socialistični državi. Želeli bi vam reči še to-le: ko boste šli 18. marca na volišče in boste volili kandidate Osvobodilne fronte, boste v resnici glasovali za svobodo in neodvisnost naše domovine, za mir in za boljšo in lepšo bodočnost. Kdor pa tega ne bo storil, in teh bo silno malo, bo pokazal, da mu ni dosti do srečne bodočnosti njegovih otrok, do izgradnje socializma in miru med narodi.

MINISTER ZIHERL BORIS V ŠKOFJI LOKI

V četrtek 8. marca je obiskal volivce v Skofji Loki naš kandidat tov. Boris Zihert. Popoldne ob 4. uri je imel predvolilno zborovanje v tukajšnjem garnizonu pred borci, podoficirji in oficirji JA. Zvečer ob 7. uri pa je pred polno dvorano fizikurnega doma podal volivcem Skofje Loke in okolice v daljšem govoru prikaz dela in uspehov Ljudske skupščine LRS od 1946. do danes. V jasnih besedah je prikazal tudi zunanje politične dogodke in odnos našega vodstva do njih. Po referatu se je razvila živahna diskusija o političnih in gospodarskih problemih. Tov. minister je na vsa vprašanja obširno in razumljivo odgovarjal in tako zadovoljil svoje volivce, ki so ob koncu sestanka izrazili željo, da želijo čim več takih zborov volivcev.

TRŽIČ PRED VOLITVAMI V LJUDSKO SKUPŠČINO LRS

Po vsem Tržiču se na volitve zelo vestno pripravljajo. Na vseh dosedanjih množičnih sestankih volivcev po kvartnih odbori in po podjetjih se je pokazalo, da bo Tržič v sprejetem tekmovanju le dosegel tisto, za kar se bori danes ves svet: ohraniti mir. To bodo potrdili Tržičani z nedeljsko udeležbo na volitvah. Množični sestanki so dobro obiskani in zelo živahni, kajti na njih se obravnava in mnogo razpravlja o neposrednih političnih dogodkih doma in v svetu. Mnogo nepravilnih mišljenj in raznih sovražnih parol je bilo po teh sestankih razčiščenih in tudi odpravljenih. Tudi mladina bo pri teh volitvah pokazala svojo aktivnost ter skupno z ostalimi množičnimi organizacijami nudila vso pomoč organizaciji OF pri izvedbi volitev. P. A.

Tekomovanje v čast 10. obletnice Osvobodilne fronte

KDO BO PRVI V KRANJU?

V času tekmovanja v počastitev 10. obletnice OF je razvil veliko živahnost in delavnost odbor osnovne org. OF vasi Rupa. Lahko trdimo, da je vzgledno njihovo delo na vseh področjih gospodarske in politične dejavnosti, kar izvršuje vse zadane sklepe s svojih množičnih zborovanj. Prvo kar so storili je bila ureditev evidenc svojega članstva na terenu, tako da imajo danes pregled nad slehernim prebivalcem. Skoraj vse volivce so sprejeli v članstvo, razen štirih, o katerih bodo še odločali na sestanku, če imajo pogoje za sprejem. Pri njih že prav marljivo delujejo odbori ZB AFZ in mladinska organizacija. Prirejajo poučna in politična predavanja ter imajo redne seje odbora. Najbolj aktivna na cellem področju mesta Kranja je gotovo njihova ljudska inšpekcija. Predvolilne priprave so dobro izvedli, ker so se pravočasno lotili dela. Zato so njihovi množični in predvolilni sestanki vedno dobro obiskani. Tudi na kulturnem poprišču prednjačijo pred ostalimi terenskimi odbori OF v Kranju, saj ima AFZ pri njih kar dva pevsko zborov, pionirji pa svoj zbor in or-

kester. Veliko skrb polagajo tudi na skoraj ustanovljeno frontno knjižnico, kjer imajo že doslej zbranih nad 450 knjig, kar je za njih že kar lepa izbira. Pri nedeljskih volitvah pa je terenski odbor OF vasi Rupa sklenil, da bodo prvi izpolnili 100 odstotno svojo volilno dolžnost, nakar bodo frontovci odšli na prostovoljno delo na posipanje ceste Rupa-Kranj.

KAKO BO TRŽIČ POČASTIL 10. OBLETNICO OF

Tekmovalna razgibanost za 10. obletnico OF v Tržiču je dosegla največji vzpon prav v vrstah ljudsko prosvetnih delavcev. Če greš danes zvečer po sindikalnih podružnicah, ali pa če se ustaviš v prostorih SKUD-a občutiš povsod mrzlične priprave. Vse se pripravlja in študira. Predilnica se pripravlja na dramsko predstavo, prav tako tudi tovarna kos in srpov. Sekcija SKUD-a, orkester, pripravlja samostojno revijo; prav tako se pripravlja na samostojni nastop zabavni orkester, Pevski zbor Predilnice bo organiziral nastop. Dramska sekcija SKUD-a pripravlja mladinsko pravljico igro. Silkarska sekcija pripravlja samostojno razstavo, prav tako šola uč-

MED SOVODNJČANE JE PRIŠEL ZVEZNI POSLANEC BROVČ ANDREJ

V nedeljo je bilo veliko predvolilno zborovanje v združenem domu v Savodnju, ki sta se ga udeležila tudi tov. Brovč Andrej, zvezni poslanec, in tov. Žakelj Vinko, namestnik kandidata za njihovo volilno enoto. Tov. Brovč je v živem in jedrnatem zunanje-političnem poročilu obrazložil volivcem, kakšen ugled uživa v mednarodnem svetu naša nova Jugoslavija, ter navedel najvažnejše naloge pri graditvi socializma v naši državi, kar je vse Sovodnjčane zelo zanimalo. Po poročilu sta se Brovč Andrej in Žakelj Vinko pomenila z volivci o vseh prečih vprašanjih njihovega kraja. Obrazložila sta jim pomen nove trgovine in težave pri dobavi materiala za elektrifikacijo vasi, ki jo hočejo Sovodnjčani v doglednem času napraviti.

Priprave na volitve v krajskem okoliškem okraju je zelo poživelo tudi tekmovanje, ki so ga napovedali volivci KLO Naklo vsem krajevnim odborom v okraju. Tako so Trsteničani obljubili, da bodo za elektrifikacijo svoje vasi zbrali nad pol milijona dinarjev. Do zdaj so s prostovoljnimi delom že zgradili transformator, skopali jame in postavili drogove za električno napeljavo.

V samem Kranju je bilo v sredo veliko osrednje predvolilno zborovanje v sindikalnem domu, na katerem sta govorila svojim volivcem kandidata za novo republiško skupščino LRS tov. Bizjak Stane, minister LRS in tov. Hafner Vinko, pomočnik predsednika Sveta vlade LRS za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti. Ljudje so napeto sledili zanimivim izvajanjem obeh kandidatov, ki sta govorila o velikem pomenu bližnjih republiških volitev z ozirom na mednarodno situacijo ter z ozirom na naše naloge pri izgradnji socializma v naši domovini.

V SEDMI VOLILNI ENOTI KRANJ-OKOLICA: SMLEDNIK, ZAPOGE, MAVČIČE, OREHEK IN BITNJE JE

kandidat ŠTUCIN IVAN

Štucin Ivan, rojen 10. avgusta 1905. v Tržiču, izhaja iz delavske družine in je po poklicu čevljar. Član Partije je od leta 1928; bil je velik borec za delavske pravice že v stari Jugoslaviji. Zaradi svojega delovanja je bil zaprt v Glavnjači od 4. avgusta 1931

do 4. aprila 1932, v koncentracijskem taborišču pa od 23. januarja 1941 do 5. aprila 1941.

V NOV je stopil 23. julija 1941 ter bil politični komisar I. krajske čete; vseskozi je delal na gorenjskem terenu. Leta 1945 je bil uslužben na Okrajnem ljudskem odboru, leta 1947 pa je postal direktor usnjarske direkcije v Ljubljani. Sedaj je postavljen za odgovornega za izgradnjo nove tovarne čevljev v Ktranju.

Zaradi njegovega hrabrega delovanja je odlikovan z redom dela I. stopnje, z redom zaslug za narod II. stopnje in za hrabrost ter nosi „Spomenico 1941“.

cev v gospodarstvu. Večer za večerom se neutrudljivo vadita folklorna skupina in skupina narodnih instrumentov. Sama organizacija OF pa bo organizirala s pomočjo množičnih organizacij Zveze borcev in Ljudske tehnike veliko razstavo razvoja NOB in vseh važnejših dogodkov, ki so v zvezi z neposredno okolico Tržiča.

Polnih deset dni bo vsak dan na sporedu prireditve in na sam dan velika slovesnost z baklami in povorkami. Iz vsega tega se vidi, da se Tržič na vse to zelo vestno pripravlja; ni dvoma, da bo tudi pri svojem delu popolnoma uspel.

VOLIVCI PRIMSKOVEGA BODO VOLILI delavca STANETA ŽERKOTA IZ TOVARNE „SAVA“ V KRANJU

Zerko Stane je bil rojen 12. 4. 1908 v Zavinah v okraju Trbovlje in je po poklicu tovarniški delavec in rudar. Izhaja iz delavske družine, sedaj pa je mojster v tovarni „Sava“ v Kranju, sekretar tovarniškega komiteja in član MK KPS.

Pred vojno je delal v rudniku Zagorje do leta 1923., potem pa je bil do 1. 1935 brez dela. Sodeloval je pri raznih štrajkih in demonstracijah rudarjev v Trbovljah. Leta 1935 je dobil službo v tovarni Semperit (sedaj Sava) v Kranju in sodeloval tam v sindikalni organizaciji. Leta 1941. se je organiziral v OF ter zbiral denar in druge stvari za NOV. Proti koncu leta 1941 so bili aktivisti izdani ter nekaj aretiranih in zato ni omenjeni sodeloval do začetka 1943. Leta 1943. je dobil zvezo s terenci ter vsestransko podpiral NOV. Septembra 1944. pa je stopil v NOV, kjer je bil v Slandrovi in Sercejevski brigadi borec in obveščevalec. Julija 1945., ko je bil demobiliziran, je nastopil službo v tovarni Sava kot podmojster. Nato se je strokovno usposobil in bil novembra 1945. sprejet v KP. Imel je razne funkcije kot delavski zaupnik, član sindikata in na terenu. Za svojo strokovno usposobljenost je bil tudi poslan v CSR in tovarno gume v Borovo, kjer se je strokovno izpopolnil. V tovarni je bil večkrat pohvaljen in nagrajen ter je med delavci zelo priljubljen in med njimi aktivno politično dela. Na terenu je tudi priljubljen in ga poznajo kot dobrega aktivista in revolucionarja. Sedaj je tudi predsednik delavskega sveta in sekretar tovarniškega komiteja, pri tem delu ima uspehe in se trudi, da bi tovarna v čim večji meri izvrševala planske naloge. Ukrepe ljudske oblasti v reorganizaciji in demokratizaciji prav dobro razume in je v vsah problemih na tekočem. Svoje znanje prenaša na delavce kolektiva.

TRETJO KRANJSKO OKOLIŠKO VOLILNO ENOTO BO ZASTOPAL ZNANI aktivist OF GOLMAJER GAŠPER

Volivci Podbrezj, Duplje, Nakla, Kokrice in Besnice prav dobro poznajo Golmajer Gašperja. Rodil se je 2. januarja 1915 pri Sv. Ani in dela v Predilnici in tkalnici v Trzinu kot delavec. Izhaja iz siromašne delavske družine in ima 4 razrede osnovne šole.

V predaprilski Jugoslaviji je bil leta 1933 organiziran v social. demokratični delavski stranki, kjer je leta 1936 sodeloval v veliki stavki tekstilnih delavcev. Leta 1941 pa je postal simpatizer NOB in je leta 1944 stopil v NOV, kjer je bil do osvoboditve.

Po osvoboditvi je začel delati na političnem polju in sodeloval v vseh množičnih organizacijah. Leta 1946 je bil sprejet v KPJ, nato je bil izvoljen za predsednika krajevne odbora OF pri Sv. Ani, v tovarni pa v sindikalni odbor. Leta 1949 je je bil premeščen na Okrajni komitet KPS v Kranj in je delal tam kot instruktor. Na IV. okrajni partijski konferenci je bil izvoljen za člana plenuma Okrajnega komiteja KPS Kranj - okolica, poleg tega pa je tudi član OO OF.

Občni zbor okrajnega sindikalnega sveta v Kranju

V nedeljo dopoldne so se zbrali delegati sindikalnih podružnic v svojem domu v Kranju na občni zbor. Predsednik Košir je poročal, da je okrajni sindikalni svet v Kranju v minulemu letu opravil ogromno dela kljub pomanjkljivosti. Iz njegovega poročila je razvidno, da dela na krajskem področju 83 sindikalnih podružnic, ki imajo 11.688 članov od 12.028 zaposlenih delavcev. Lani je bilo izvoljenih še 44 delavskih svetov, ki so prevzeli v upravljanje tovarne in podjetja na področju okraja. V lanskem letu je bilo proglašanih 2399 udarnikov in 32 racionalizatorjev, političnih predavanj je bilo 53, prirejani so bili

Veliko je opravljenega dela v lokalnem gospodarstvu kranjskega okoliškega okraja

Med vojno je bilo požganih in porušenih cca 307 hiš in 150 gospodarskih poslopij. Do leta 1951. je bilo obnovljenih 226 hiš in 127 gospodarskih poslopij. Ostalih 62 hiš in 23 gospodarskih poslopij pa ne bo obnovljenih zaradi tega, ker je bilo nekaj družin popolnoma uničenih, druge so se preselile drugam ali pa bivajo skupno s sorodniki.

Obnovljenih 226 hiš in 127 gospodarskih poslopij pa lahko razdelimo v dve skupini; v prvih 74 hiš in 63 gospodarskih poslopijih so zajete vse tiste obnovljive zgradbe, ki so bile med vojno popolnoma porušene in razdejane. Vrednost obnovljenih hiš v tej skupini znaša 22.200.000 din gospodarskih poslopij pa 6.300.000 din. Semkaj spadajo Dražgoše, Gozd, Jamnik, Križno gora in Kokra.

V drugo skupino pa so vštete zgradbe, ki so bile podvržene le večjim adaptacijam ali popravilom. Poškodovane so bile predvsem le strehe, okna, vrata in podi. Nekaj teh je bilo treba podreti do tal, ker je deževje in vremenske nepravilnosti napravilo precej škode. V to skupino je všteti 152 hiš in 64 gospodarskih poslopij. Skupna vsota, porabljena za vse zgradbe znaša 57 milijonov 700.000 din.

V prvih letih po vojni oblastni organ niso pravilno pristopili k reševanju obnovitvenih vprašanj. Pri obnovi podeželja niso upoštevali pravega socialističnega načina. Deloma je bilo to nemogoče, ker so bile posamezne hiše raztrpane v velikih razdaljah. Pri obnovi so se v prvih letih množične organizacije zelo dobro izkazale in to z udarniškim delom in s prispevki za obnovo porušenih vasi. Na zadnjih zasedanjih organizacij OF in ZB pa so si zadale organizacije kot glavno nalogo, da bodo pomagale v kolikor bodo največ mogle, da bo obnova v letu 1951. končana. Izvršni odbor OF Slovenije je dal za obnovo v proračun 450.000 din.

Žene so praznovale svoj praznik

Kranj, 8. marca — Žene mesta Kranja so proslavile mednarodni dan žena zelo svečano. Po vseh tovarnah in podjetjih so priredili že na predvečer vzgojnopolična predavanja in kulturne prireditve. Tudi po mestnih četrtih je bilo zelo živahno. Tako je že v torek mestna četrt v središču mesta priredila dobro obiskano osrednjo predavanje: „O vzgoji naših otrok“. Predavala je tov. A. Terčelj. Na predvečer pa je priredil ansambel Prešernovega gledališča večer „Naši ženi“, na katerem so igralci in igralke gledališča lepo posredovali občinstvu izbrane pesnitve in prozo naših pisateljev o materi. Vmes so uprizorili tudi kratke dramatične prizore iz dramskih del naših in tujih dramskih pisateljev, kjer je najlepše prikazan lik napredne žene.

Na sam praznik žena pa je bilo v mestu mnogo prireditev. Najpomembnejša je bila v sindikalnem domu, kjer je priredil ženski pevski zbor SKUD „France Prešeren“ v Kranju izbran koncert umetnih in narodnih pesmi. Spored je bil zelo obsežen in pester. V primeri z lanskim letom je ta pevski zbor zelo napredoval. Vodil ga je uspešno tov. Peter Lipar. Med odmorom je imela tov. Marija Ravtar, org. sekretar MK KPS in zvezni poslanec lep in jednat govor o pomenu mednarodnega praznika žena s posebnim poudarkom na naši ženi, ki napenja vse sile za izgraditev socializma in za mir na svetu. Žal ta osrednje prireditve ni bila dobro obiskana. Krivdo za to nosi AFŽ terena Center, ki je priredila

**DELAJCI, TOVARNE SO VAŠA LAST!
POTRDI TE Z VOLILNO UDELEŽBO
NAŠO ODLOČNO VOLJO ZA NADALJNI
RAZVOJ DELAVSKIH SVETOV!**

seminarji za žene v Predvdvoru, Senčurju, Goričah, Smedniku in Dupljah. Studij je organiziran v 41 sindikalnih podružnicah, poleg tega pa še večerni sindikalni tečaj v Iskri in pa OSS v Kranju. Kulturno umetniško delo se zelo uspešno odvija v osrednjem društvu France Prešeren kakor tudi v sindikalnih podružnicah Iskre, Inteksa, Tiskanine, Save in drugod, kjer imajo svoj SKUD. Precej je storila v lanskem letu tudi komisija za preskrbo, ki je med drugim organizirala uspešno sečnjo lesa in razdelila med članstvo okraja 2700 kubičnih metrov drv. V Kranju je bilo v strokovne nazive prevedenih okrog 6300

Z ozirom na veliko pomanjkanje stanovanj v industrijskih centrih se je močno razvila gradbena dejavnost in to gradnja stanovanjskih hiš privatnega sektorja. Za to so se zavzeli največ delavci. V te namene je bilo v povojnem času izdanih 673 gradbenih dovoljenj. Od teh je že gotovih 257 hiš. Ostale pa so v raznih gradbenih fazah. S strani okrajnega odbora je bila za te gradnje dana velika spodbuda.

Vzporedno z gradbeno dejavnostjo privatnega sektorja pa se je na področju okraja razvijala tudi gradbena dejavnost državnega sektorja. Dostavljenih je bilo 65 objektov in to stanovanjskih.

Lokalno gospodarstvo je po KLO precej oživeló, to pa se vidi iz tega, da vlada veliko zanimanje za razne komunikacije. Po

Od osvoboditve do danes je močan napredek šolstva

Tudi na področju gradnje šol vlada vsa leta po osvoboditvi živahna dejavnost. Med vojno je bilo porušenih ali močno poškodovanih 18 šol. Vse te zgradbe so doslej obnovljene, mnogo povečanih, oziroma zgrajenih na novo. Večje šolske zgradbe so nastale v Trebiji, na Jezerskem, v Goričah, v Gabrku, pri Sv. Lenartu v Selški dolini in drugje. Popolnoma nove šole pa so nastale na Pševem, v Zeleznikih, Dupljah in Zireh, kjer so šole prirejane tudi za potrebe novih gimnazij. V tekočem letu je v planu gradnji dovršitev šolske zgradbe v Zireh in šol v Davči v Selški dolini in Leskovici v Poljanski dolini. Poleg teh pa se bo iz okrajnih presčerkov začela graditi še ena šola.

V vsem tem se odraža velika skrb ljudske oblasti za naše šolstvo. Da je to delo bilo res v korist ljudstvu nam najbolje potrjuje dejstvo, da so prebivalci sami prispevali skoraj eno tretjino vseh izdatkov.

Razen tega je bilo za predšolsko mladino odprto po osvoboditvi več otroških vrtcev:

naseljih popravljajo kanalizacije in grade nove, prav tako grade tudi nove vodovode v krajih, kjer do sedaj še niso obstojali.

Začela so se tudi velika dela na elektrifikaciji podeželja. Tako je v teku elektrifikacija petih vasi KLO-ja Trstenik, kjer so se prebivalci zavezali, da bodo sami poskrbeli vse drogeve in izkopali za to tudi jame. Ravna tako bodo sami postavili trafopostajo. Na zboru volivcev so se zavezali, da bodo zbrali samoprispevek v znesku 500.000 dinarjev, ki ga bodo porabili za nabavo bakra in drugega potrebnega materiala. Na isti način delajo tudi na Senturški gori; tudi tam bodo zbrali samoprispevek v višini 200.000 din. Izvedena pa bo tudi elektrifikacija v Lešah, kjer bodo prav tako postavili trafopostajo.

v Kranju, na Rupci, na Planini in na Primskovem, v Skofji Loki, v Trzinu in v Zeleznikih. Prav tako se je močno povečalo število dijaških domov. Zdaj imamo v Kranju 3 (prej 1), v Trzinu, Skofji Loki in Trati — Gorenja vas v Poljanski dolini. Letos bo odprto tudi dijaški dom v Zireh.

Pred vojno smo imeli v naših krajih samo 1 gimnazijo, danes pa imamo samo v Kranju tri gimnazije. V kranjskem okoliškem okraju pa je danes 10 gimnazij, do čim sta bili pred vojno samo dve meščanski šoli. Silno je narastlo število gospodarskih šol, kar je razumljivo z ozirom na razvoj industrije in lokalnega gospodarstva.

**FRONTOVCI, PROSLAVIMO 10-LETNICO
USTANOVITVE OSVOBODILNE FRONTE
Z MNOŽIČNO
UDELEŽBO NA VOLITVAH!**

prej v sosesčini svojo zabavo in s tem odtegnila mnogo ljudi od te pomembne prireditve.

Skofja Loka, 8. marca — Na predvečer praznika žena so priredile žene iz Skofje Loke v domu Ljudske prosvete slavnostno akademijo. Ob navzočnosti predstavnikov MK KPS in mestnega ljudskega odbora ter številnih zastopnikov množičnih organizacij in JA se je odvijal na slavnostno okrašenem odru pester spored. O pomenu Dneva žena je govorila tov. Bauman Pavla. V jedrnatih besedah je prikazala zgodovinsko

**ZENE! NA VOLITVE ZA BLAGINJO
NAŠIH OTROK, ZA MIR NA SVETU!**

sko borbo žene za enakopravnost. Poseben poudarek je dala naši ženi v preteklosti, med borbo in danes, ko vlaga vse sile za izgradnjo socializma in s tem za mir v svetu. Ostro je obsodila vso krivično gonjo kominformističnih revizionistov. V imenu žena Skofje Loke je podala obljubo nenehne in vztrajne borbe pod vodstvom naše Partije za pravično ureditev sveta ter

delavcev. V teku je zelo živo razgibano tekmovanje za čim dostojnejšo počastitev 10-letnice OF. Najboljši v dosedanjem tekmovalju so Iskra, Inteksa, Sava, Prehrana, Projekt itd. Silno kritična točka je razširitev oziroma dokončna izgradnja sindikalnega doma, ki vleče že dve leti in za kar je bilo dozdevno izdanih nad dva milijona din. Več pozornosti je pričakoval OSS od vseh članov sindikata, a ne samo od posameznikov.

V blagajniškem poročilu je bilo omenjeno, da so nekatere sindikalne podružnice zelo v zaostanku s plačevanjem članarine in da jo neredno pldvajajo naprej.

Po poročilih je imel živ in jednat govor o nalogah sindikata in o mednarodnem položaju ter o važnosti in velikem pomenu skupščinskih volitev tov. Mavricij Bore, sekretar GOG ZSS, ki so mu vsi delegati napeto sledili. V imenu MK KPS je zbor pozdravil tov. Balderman, ki je naglašil, da morajo sindikati še bolj delati na dvigu kulturne ravni naših delovnih množic in s gostovanji na naši vasi prispevati s političnimi predavanji k socialni preobrazbi podeželja.

Po živahni in plodni debati, kjer so posamezni delegati opravičeno kritizirali, da je bilo lani v sindikatih vse premalo vzgoj-

(Nadaljevanje na 5. strani.)

za lepše in za bogatejše življenje naših narodov.

Po referatu se je razvijal pester spored orkestralne in solistične glasbe. Tudi recitaji, ki sta jih podala tov. Branko Berčič in Vera Čokič, sta želi splošno priznanje.

Zal pa prireditve, ki je popolnoma dosegla svoj namen, ni bila dobro obiskana. V bodoče naj mestni odbor AFŽ posveti agitaciji več pozornosti. Nekoliko nenaščen se nam tudi zdi postopek nekaterih žena, ki svojih nalog ne izvršujejo. Tako na primer tov. Kalan Minka, ki je bila na pripravljalnem sestanku določena za napovedovalca na kademiiji, je to delo odlovedala tek pred pričetkom ter se vsedla v dvorano med gledalce. Vsekakor zasluži tako početje ostro grajo.

Tavger.

Tržič, 8. marca — Kot vsako leto je bil 8. marec, praznik žena, tudi letos za trziške žene, ko so dejanska spet obujale spomine na borbo na najtežja leta, ki jih je moral kaj preživljati slovenska mati.

Dvorana Ivana Cankarja na Skali je bila ob slovnosti nabitó polna. Preko 300 žena je pozdravil pionirski pevski zbor, ki je materam zadel nekaj pozdravnih pesmi. Ali bi zamerili čistim ženam, ki jim je ob recitiranju pesmi, posvečena mater, zdrknila solza po licu, ko se spomnila, da je za novo Jugoslavijo žrtvovala mnogo? Tudi najmlajši iz DID-a so ta večer posvetili svojim mamicam nekaj besedi. Letošnje proslavo so ženam pripravili njihovi lastni otroci in jim s tem izkazali hvaležnost za ves njihov trud.

Marsikaj so se žene pogovorile na družabnem večeru. Iz menjavale so razne izkušnje iz preteklega dela v organizaciji in k temu povabile tudi žene stare nad 65 let. Čisto gotovo pa je, da bodo žene Tržiča končno le pritegnile v svojo organizacijo še več žena, ki so do zdaj stale ob strani.

Strazišče, 11. marca — Danes je organizacija AFŽ terena Kalvarija priredila materam padlih borec družabno popoldne počastitev praznika žena. Navzoči so bili tudi člani OF odbora. Tov. Pagon nam je lepo obrazložil zgodovino in pomen tega praznika ter se spomnil naših dragih. Res prisrčen in topel sprejem vsake matere, pogostitev — vse to nas je v resnici presenetilo. Čutile smo priznanje, ki nas tolaži, da žrtve le niso pozabljene. Razšle smo se zadovoljne, v dolžnost pa si štejemo, da se vsem, ki so pripomogli k tako lepi prireditvi, najtopleje zahvalimo.

Mater padlih borec s Kalvarije

Zakaj „Mesec spravila in prevoza lesa“?

Nedrjavni sektor gozdne proizvodnje stoji v okraju Kranj-okolica v letošnjem letu pred težkimi in odgovornimi nalogami. Njegove gozdne površine merijo preko 40.000 ha in so še enkrat večje, kot je površina državnih gozdov.

Če pogledamo podatke, s katerimi nam lahko postrže evidenca poverjeništvu za lesno industrijo, vidimo, da se letos te naloge precej slabo izpolnjujejo in da je skoraj 25.000 kubikov lesa v gozdovih. Res je, da je letošnja zima povzročila brez števila nepredvidenih težav, toda z dobro voljo bi se te dale marsikje popolnoma premagati.

Nekatere KZ-e, odnosno njihovi lesni odseki, slabo ločijo republiški plan od neplanskih oddaj in prav tem dajejo prednost. Besnica priznava, da so mimo pisarne KLO-ja in pisarne KZ, ki leži na obredni izvozni cesti, izvozili kmetije izvenplansko preko 1.000 m³ drv, po planu pa so jih oddali le približno 850 m³ ali 30%. V Gorenji vasi so prodali na črno nekemu podjetju iz Reke velike količine lesa, tako da se je temu podjetju izplačalo imeti

„ilegalno“ poslovalnico za nakup lesa v sami Poljanski dolini.

Prav ta nedisciplinirana pa nam otežkoča izvrševanje planskih nalog in letos se je temu pridruživela še zima. V nedrjavnem sektorju nam je na razpolago samo še dober mesec, ko dela na polju še počivajo in bi lahko kmetije svoj čas uporabili za spravilo in posek lesa.

Rad bi tega je Osvobodilna fronta pristopila k organiziranju „Meseca spravila in prevoza lesa“, ki bo v našem okraju od 10. marca do 10. aprila. Za ta čas je Fronta pozvala vse lastnike gozdov, da podvoje svoje napore in spravijo iz gozdov poslednji kubik lesa. V nižini, kjer se da sekati, pa naj posekajo toliko, kolikor zahteva plan. Vse organizacijsko delo vodi okrajni štab pri poverjeništvu za lesno proizvodnjo. Na terenu pa so formirani krajevni štabi, ki jim načelujejo sekretarji Fronte. Vsemu mesecu spravila lesa pa je dodan še poseben in vzvišen pomen: Fronta bo uspehe te akcije poklonila v čast 10. obletnice ustanovitve OF. B.

Progo bodo gradili

V čitalnici Mlekarske šole v Čirčah je bilo zbranih ob 19. uri vsch 51 mladincev in mladink. Šolski komite mladinske organizacije je postavil ta večer na dnevni red samo dve točki: udeležba mladine — absolventov II. razreda — v kranjski brigadi pri graditvi proge Doboj—Banja Luka in sodelovanje mladine pri volitvah poslancev v Ljudsko skupščino LRS. Člani šolskega komiteja so mladino iznenadili. Nikomur niso povedali dnevnega reda večernega sestanka. Hoteli so, da se mladina sama odloči za progo. Želeli pa so tudi spoznati, kakšen bo njihov uspeh dosedanjega političnega in vzgojnega dela.

Za uvod je sekretar raztoimlačil važnost izgradnje proge Doboj—Banja Luka ter objavil, da se je šolski komite dan poprej na sestanku 100 odstotno prijavil za odhod na progo. Ze med uvodnimi besedami sekretarja je nekaj mladincev dvignilo roke, ker so hoteli biti prvi med prijavitelji. Upravnik šole je raztoimlačil mladincem, da pridejo za odhod na progo v poštvo samo učenci II. razreda, učenci I. razreda pa morajo v počitnicah na enomesečno obvezno prakso v mlekarne obrate v Sloveniji. Izjemno grede lahko na progo samo tisti učenci I. razreda, ki so bili še pred vstopom v šolo nekaj mesecev na praksi.

Na obrazih mnogih mladincev in mladink je bilo za trenotek opaziti razočaranje. Radi bi se udeležili graditve proge, vendar pa so se takoj zavedli, da je obvezna praksa njihova prva dolžnost. Tiho in vznemirjeno je pristopil k upravniku mladinec Maks in prosil, če sme prvi mesec na progo, drugi mesec pa na prakso. Ker je Maks fizično dobro razvit mladinec, je upravnik ob navdušenem odobranju mladine nje govori želji ugodil. Nato se je tiho oglašala mladinka Slavica: „Pred vstopom v šolo sem bila dva meseca na praksi in vendar nisem med tistimi, ki se smejo prijaviti v brigado.“ Tudi njej se je želja izpolnila. V nekaj minutah je bilo prijavljenih v bri-

gadi 18 mladincev, med njimi samo 2 mladinki. „Zakaj pa so dekleta nocoj bolj tiha?“ je vprašal nekdo. „Zakaj se Cilka nič ne oglasi? Ali morda ne namerava z nami?“

„Saj me še nihče ni vprašal, če se bom prijavila“, je skoraj užaljeno odgovorila Cilka. Takoj nato je zapisnikar vpisal še 4 mladinke med prijavitelje brigadirje.

Oglasil se je mladinec Franc iz II. razreda: „Naša skupina (pri praktičnem delu so učenci vsakega razreda razdeljeni v 4 skupine) napoveduje tekmovalno ostalim skupinam! Naša skupina mora biti prva!“ V Horinekovi skupini je oklevala mladinka Zofka: „Bolno mater imam doma, v juliju pa je največ dela na kmetiji.“ Končno pa se je le odločila, saj bo mati do takrat že lahko zdravela, skupina pa bo v tekmovalju le med prvimi.

Še trije mladinci so se odločili in prijavi v brigado. Ko so prebrali seznam prijaviteljev, so člani šolskega komiteja ugotovili, da so postavljeno obvezo 20 mladincev prekoračili za 30%, saj se jih je kar na prvem sestanku prijavilo 26 v brigado. Vendar s tem še njihovo delo ni opravljeno. Morajo se pogovoriti še s tistimi, ki se nocoj še niso mogli odločiti.

O drugi točki dnevnega reda niso dosti razpravljali. Vsi so dobro poučeni, kakšne so njihove dolžnosti pri volitvah 18. marca. Za vzgled so si vzeli sodelovanje svojih predhodnikov pri prejšnjih volitvah, ko so dostojno in častno izpolnjevali dolžnosti do skupnosti.

Okrasitev dveh volišč, pisanje parol, kurirska in stražarska služba, skrb za vedro volilno razpoloženje in sodelovanje pri volilnih manifestacijah v Kranju, to stoji v sklepkih in obvezah njihovega aktiva.

In že se sliši zvižg dežurnega, ki poziva mladino k nočnemu počitku. Vendar mnogi ta večer niso mogli hitro zaspati. Daleč v Bosni so bile njihove misli.

Janko Rogelj:

Propaganda in strahovi

Pred letom dni se je mudil v domačem kraju Janko Rogelj, rojen na Primskem pri Kranju, ustanovitelj in prvi urednik lista „Enakopravnost“ v Clevelandu. Po vrnitvi v Ameriko je v „Novi dobi“ napisal vrsto člankov, med katerimi je tudi ta, ki ga objavljamo danes. V njem govori avtor o sovražni propagandi in strahovih, s katerimi strašijo sovražno razpoloženi elementi delovne ljudi. Vsa ta propaganda sproti pada v vodo, kakor so bodo tudi pri volitvah 18. marca letos razblinile v nič vse sovražne vesti, ki so bile vržene med ljudi v času predvolilne kampanje. Pošteno in zavedno delovno ljudstvo jim bo z množično udeležbo spodneslo tla z glasovanjem za kandidate OF.

V uradu potniške družbe Trans World Airline v hotelu Waldorf Astoria v New Yorku sem izročil moj ameriški potni list, da ga pregledajo in ugotovijo, če imam vse potrebne vize za potovanje po Evropi. Uradnica, mlado deklo, zagleda v potnem listu jugoslovansko vizo, ki označuje, da imam prosti vhod in izhod preko Sežane, pokliče druge uradnice ter im kaže jugo-

slovansko vizo. Vse jo gledajo z nekim začudenjem.

„Vi ste prvi potnik, ki potujete preko naše pisarne v Jugoslavijo“, pravi uradnica.

„Torej kaj zato?“ ji odgovorim.

Iz druge pisarne pride delovodja ter posluša razgovore treh deklet o jugoslovanski vizi.

Poslušaj par minut, pogleda mene in gre v svojo pisarno. Kmalu se vrne. V rokah ima newyorški časopis, ki ima na prvi strani s velikimi črkami napisano, da vsak čas izbruhne revolucija v Jugoslaviji. Pod napisom je bilo opisano, kdaj se bo to zgodilo, in če se ne motim, je bilo to določeno za 7. aprila, nekako opoldne. Poročilo je iz Prage.

„In ti greš tja — zdaj?“ me začudeno vprašuje.

„Zakaj pa ne“, mu odgovarjam, „bom vsaj pričla preobratu, kar je tudi nekaj zgodovinskega.“

Oba se nasmejeva, jaz sem mislil svoje, on pa istotako.

Uradnica, ki mi je vračala potni list, pa je dodala:

„Menda ne bo tako hudo; to je češka propaganda.“

Več pozornosti spomladanski setvi

Krajevni ljudski odbori in kmetijske delovne zadruge so sedaj pred spomladansko setvijo. Čiščenje in škropljenje sadnega drevja je še zmerom glavna skrb. To pa se bo moralo čimprej končati, da bo spomladanska setev lahko opravljena o pravelem času.

Večina KLO-ov in KDZ je že izdelala operativne plane setve, iz katerih je razvidno, kdaj se bo pričela setev, če bo ugodno vreme, in kdaj končala. V delovnih zadrugah Žabnica, Predoslje, Naklo in Voglje bo zadrženo zemljo letos oral traktor. Te zadruge ne samo, da bodo setev opravile pravočasno, kar je važno za večji hektarski donos, temveč bodo namesto delovne živine lahko redile proizvodno živino. Ker bo delovne konje zamenjal trak-

LETOS BODO KDZ PRIDELOVALE VEČ ZELENJAVE IN POVRTINE ZA NAŠ ZIVILSKI TRG

Pred nekaj dnevi je bila v Kranju predsetvena konferenca s predsedniki in brigadirji delovnih zadrug. Na tej seji so govorili o pomenu čiščenja, razkuževanja in setvi dobrih semen, o ogroženih površinah itd. Zaradi tega, ker je na trgu vsa leta primanjkovalo zelenjave, so razpravljali tudi o setvi povrtnin. V kolikor posamezne zadruge še niso imele semen, so jih naročile. Največje povpraševanje je za čebulčkami, ki ga povsod primanjkuje.

Lep vzgled zelenjavne proizvodnje nudi drugim zadrugam delovna zadruga v Zabnici. Ta je že lani zgradila 13 toplih gred s 150 m² površine, kjer si bo letos vzgojila vse sadike, ki so ji potrebne za površino, ki jo bodo zasadili s povrtninami. Za vrtnine bo porabila ta zadruga 28% orne površine.

KMETIJE, DVIGAJTE KMEČKO PROIZVODNJO! IZVRŠUJTE OBVEZNO DO SKUPNOSTI! GLASUJTE ZA ENOTNO IN MOČNO SOCIALISTIČNO JUGOSLAVIJO — ZA BLAGINJO DELAVCEV IN KMETOV, ZA MIR NA SVETU!

Letna skupščina zveze borcev v Tržiču

Smo v času, ko se čuti velika potreba po utrjevanju enotnosti naših narodov. Stirje meseci tekmovanja v počastitev 10. obletnice OF so za nami, vendar pa je treba ugotoviti, da so nekatere organizacije naredile premalo. Na občnem zboru ZB v Tržiču je bilo ugotovljeno, da mu je prisostvovala komaj polovica. Se veliko je takih, ki bi radi prišli, pa se kar ne more urediti vprašanje o njihovem sprejemu. Ali je potem mestni odbor kriv, če delo ni tako potekalo, kot bi želeli? Mnogi člani so tudi popolnoma pozabili na stare revolucionarne pridobitve. Taki niso za organizacijo, je sklenil občni zbor. Tudi vprašanje raznih akcij je občni zbor pretresel. Ali je pravilno, da se posameznih del udeležijo komaj 40—50% članstva, ko bi morali sodelovati prav vsi? Premalo je zavesti in to bo treba popraviti. Tudi budnost nad notranjim sovražnikom je bila premajhna.

Kljub vsem pomanjkljivostim pa je treba priznati, da je precej članov pokazalo

tor, bodo lahko redili več krav mlekarič. Najvažnejše za naše zadruge in KLO bo pač to, da bodo dobili dobro seme za setev. Letos bodo delovne zadruge zamenjale približno 180 ton merkantilnega krompirja za semenski krompir. Na površinah, ki bodo posejane s tem krompirjem, bodo izvedeni še posebni kmetijski ukrepi. Krompir na teh parcelah bodo tudi škropili. Tako bodo pridelali zdrav krompir, pa tudi pridelek se bo s tem povečal za 10—15%.

Ogroženih površin zadržni sektor ne bo imel. KDZ Godešič sicer se ni razmislila, kako bo obdelala zemljo, ki je postala že lansko leto zanemarjena. Ker so pa bili letos v odbor zadruge izvoljeni drugi ljudje, pričakujemo, da bo zdaj v tem pogledu bolje.

Letos mora biti zemlja zadržni sektor obdelana bolj vzorno kot kdaj prej. Ne samo to, da dobro obdelana zemlja da več, ampak s tem se bo povečal tudi dohodek zadržni sektor, kar bo vplivalo na ugled in okrepitev zadruge.

OBISKUJTE PREDAVANJA IZ KMETIJSTVA

Biti dober kmet, je težko. Dober kmet mora vedeti veliko več kot obrtnik. Če hočemo doseči večjo proizvodnjo in splošen napredek v kmetijstvu, se moramo stalno vzgajati, učiti se in razmišljati. V ta namen so v okrajih organizirana predavanja iz kmetijstva. Teh predavanj je bilo po delovnih zadrugah za zadržne in tudi za zasebne kmete že več. Predavanja, ki jih imajo kmetijski strokovnjaki Sklada za mehanizacijo v Kranju in Kmetijskega znanstvenega zavoda v Ljubljani, spremljajo tudi filmi.

Takšna predavanja seznanjajo kmetovalce z raznimi vprašanji iz kmetijstva, zlasti pa z ukrepi za čimvečjo in kvalitetnejšo proizvodnjo. Na teh predavanjih govorijo o raznih agrotehničnih in zootehničnih ukrepih, ki so najbolj potrebni za dvig proizvodnje.

res pravo revolucionarno zavest, Spomenik pod Storžičem, spominska plošča v Udinem borštu, spomenik na Cegelah, priprave za spomenik v Tržiču, razne akcije predvojaške vzgoje, partizanska taborenja in poučne ure za predšolsko in šolsko mladino, vse to priča o delu. Ti uspehi pa bi bili lahko še večji, če ne bi bilo raznih nepravilnosti. Občni zbor je naredil preloščnico v delu organizacije. Od zdaj naprej bo imela organizacija vedno pred očmi, da je treba pomagati vsem ostalim množičnim organizacijam, posebej pa še Osvobodilni fronti. Posebno pomoč bo nudila pri volitvah in pri razstavi za 10. obletnico OF, ki bo prikazala vso dejavnost organizacije Tržičanov v času osvobodilne borbe.

MI SE DANES NE BORIMO SAMO ZASE, AMPAK ZA STVAR DEMOKRACIJE, MIRU IN SOCIALIZMA SPLOH!

(Edvard Kardelj na velikem sobotnem volilnem zborovanju v Ljubljani.)

Bila je stoddstotno v pravem.

Na vlaku iz Pariza v Ljubljano mi pripoveduje sopotnik, da bom imel najbrže težave v Sloveniji, če bom hotel potovati. Ti si Amerikanec, in teh ne marajo v Jugoslaviji. Dal mi je še nasvet, da naj bom previden.

Vprašam ga, kdaj je bil zadnjič v Jugoslaviji.

Izpove mi, da še ni bil tam po drugi svetovni vojni, ampak on ima take informacije.

Vprašanje: Kdaj je bil tam zadnjič? — ga je spravilo v veliko zadrego in njegova propaganda je bila skoro ubita. Ni več dosti pripovedoval.

Danes imamo zelo veliko takih propagandnih učiteljev, pisarjev, urednikov in poročevalcev, ki širijo enako propagando in strahove, toda Jugoslavije odnosno Slovenije že niso videli od pet do deset let, ali pa nikoli.

Nisem bil doma cela dva dneva, se mi približa prijazen človek, ki me lepo pozdravi ter me nalahko povprašuje, če sem došli Amerikanec. (On je to dobro vedel; pozneje sem zvedel, da je bil poslan k meni z gotovim namenom.)

Na zelo prisiljen način in z upravičujočim naglasom pripoveduje, da je bil partizan, vsa leta v gozdu. Dodal je, da je bil skoro prvi gošar na Gorenjskem. In da

mu bom res verjel, kar mi bo pozneje povedal, je svečano in skrivnostno povedal, da je partijec, (to je komunist), in me končno prosil, da naj ga nikar ne izdam, ker to bi ga stalo življenje.

S tem je bil igralski oder postavljen. Pričela se je igra. Zelo dober igravec. Izborna mimika. Kretneje uglajene, naraščanje in padanje njegovega glasu iz dramatične šole. A najbolj žive so bile njegove oči, ki so me hotele kar omamiti, menda hipnotizirati, da bi bil v takem stanju hodil po Sloveniji.

Govoril mi je nekako takole:

„Srečni ste, da ste prišli sem. Ne vem, če boste imeli isto srečo, ko boste odhajali. Saj vas bodo navidezno radi imeli, toda ne verujte jim. Prav do zadnjega. Potem vas bodo zaprli ali ubili. Do Sežane pridete, naprej pa ne. Vlak izgine. Nič ne vemo, kam ga pošljejo.“

„Ubili me bodo?“ ga prekinem.

„Prav lahko in kako hitro“, pritrjevalno dodaja.

„Storili mi bodo uslugo“, se mu smejem, „ker moja želja je bila vedno, da bi počival v rojstni grudi.“

Te besede so udarile nazaj, prav v njegov obraz. Njegove oči niso bile več tako stalne in žive, njegov glas ni več držal tiste igralske višine.

O delu ljudskih knjižnic v kranjskem okoliškem okraju

Preglednica knjižnic v kranjskem okoliškem okraju izkazuje, da je sedaj registriranih 52 javnih ljudskih knjižnic. Glede na število lahko sklepamo, da je v vsakem KLO vsaj ena knjižnica. Vendar ni tako. Po podatkih, ki so nam na razpolago, ni knjižnice v KLO: Javorje, Brniki, Mavčiče, Zapoge, Zminc. V vrsto KLO, v katerih se nič ne bere, lahko štejemo tudi tiste kraje, ki po petih letih že vedno niso uspeli knjižnic urediti (Bukovica, Bitnje, Goriče, Kokra, Križe, Trebija, Visoko). Vse te knjižnice ničesar ne poročajo o svoji delavnosti.

Za zadnje tromesečje v letu 1950 je poročalo 30 knjižničarjev. Po teh poročilih je v 30 knjižnicah 18.756 knjig, ki so izposodile 6.689 bralcem 24.257 knjig. Iz tega sledi, da je vsak bralec prebral povprečno 3-4 knjige. V treh mesecih štiri knjige pa je zelo malo.

Stanje v posameznih knjižnicah nam najljepše pokažejo naslednje številke (za zadnje tromesečje):

Skofja Loka ima 2980 knjig, od teh izdanih 1530 bralcem 4.639 knjig; Tržič ima 1590 knjig in 638 bralcev, ki so prečitali 1190 knjig; Žiri 830 knjig in le 81 bralcev, ki so izposodili 150 knjig; Zabanica 1017 knjig, 159 bralcev in 462 prebranih knjig; Poljane 718 knjig in 55 izposojevalcev s 153 knjigami; Cerklje pa ima 605 knjig in 274 bralcev, ki so prebrali 671 knjig.

Ako primerjamo število bralcev s številom prebivalcev v posameznih KLO-ih, pridemo do sledečih zaključkov:

Skofja Loka ima prebivalcev 4718, bralcev 1530 — bere torej vsak 3 prebivalec; Tržič ima 4836 prebivalcev, bralcev 638 — bere torej vsak 7 prebivalec; Žiri imajo 3274 prebivalcev, bralcev 81 — bere torej vsak 40 prebivalec; Zabanica ima 1123 prebivalcev, bralcev 159 — bere torej vsak 7 prebivalcev; Poljane imajo 1608 prebivalcev, bralcev 55 — bere torej vsak 29 prebivalcev; Cerklje ima 2223 prebivalcev, bralcev 274 — bere torej vsak 8 prebivalec. Iz teh podatkov tudi vidimo, da se nikjer ne krije število knjig s številom prebivalcev.

Iz teh navedb je tudi razvidno, da so naše knjižnice še slabo založene s knjigami, da je nezadosten odstotek prebivalstva, ki bere in da tudi bralci preberejo premalo knjig. Pri tem smemo šteti v razveseljivo dejstvo, da je največ bralcev iz vrst mladine. Še slabše rezultate pokažejo knjižnice v kulturno manj razgibanih krajih.

SKUD „France Prešeren“ tekmuje

V okviru tekmovanja za 10. obletnico OF so člani sindikalnega gledališča SKUD-a „France Prešeren“ naštudiralni mladinsko igro: „Rdeča kapica“, katero so igrali že 10-krat. Predstavo bodo dali še za gimnazijo iz Tržiča in Kranja. Predvidevajo pa tudi obisk nekaterih okoliških krajev, kot Naklo, Kokrico in Duplje.

„Rdečo kapico“ je sindikalno gledališče uprizorilo brezplačno tudi za pionirje Mladinskega doma v Kranju, ki se jim za nepozabne prizore prisrčno zahvaljujejo in želijo, da jim tudi v bodoče pripravijo kaj lepega.

Zenski pevski zbor SKUD-a „France Prešeren“ je za praznik 8. marca obiskal in-

„In kdo me bo pravzaprav ubil,“ sem hotel vedeti.

„I kdo?“ s poživljenim glasom nadaljuje, „partizani, kdo drugi; to se pravi pravi — partiji.“

Nadalje še izpove, da je on prišel pri partijcih v zamero, ker je govoril resnico. Vest mu ni dala mirovati, da ne bi meni tega povedal, ker ima še upanje, da se morebiti jaz tega rešim, ker mi je on v pravem času povedal.

Ko je končal, sem mu povedal, da se prav nič ne bojim. Prihajam iz Amerike, kjer vsi ne verjamejo v lažno propagando ter tudi vsi še ne verjamejo v strahove.

Tako sva se razšla: On je ostal živ v Sloveniji, a jaz sem prišel živ v Ameriko.

Nekega popoldne sedim za hišo, gori na hodniku, kjer se tako lepo opirajo sončni žarki. Sonce je tam tako izredno toplo, tako prija telesu, da se človeku zdi, da koža vesava sončne žarke. Bil sem res nekaj minut sam, ne da bi s kom govoril. Pa ti pride okoli hiše ženica, stara znanca, ki je bila nekoč v Ameriki. Prihiti po stopnicah ter kar enostavno prisede.

Pogovarjava se o Ameriki in njenih sorodnikih. Do tu je vse prav. Potem preideva na razmere v Sloveniji. O tem sva se še pogovorila, da sva bila oba zadovoljna. Potem ona zaide na propagando, s katero je bila ona okužena, da jo prenaša. Zato je

Tako poroča Savodenj, da ima le 3 bralce, Lucine 20, Naklo 17 itd.

Ako bi pogledali še knjižničarske prostore, bi lahko ugotovili, da prostori in oprema skoraj nikjer ne odgovarja. Knjižnične omare so vsepovsod v zasebnih hišah, v solah, v neodgovarjajočih sobah itd. Mnogo knjižnic še nima urejenih kartotek.

Krajevne organizacije so vprašanju knjižnic posvečale odločno premalo pozornosti. In vendar je ureditev knjižnic stvar, ki je združena z manjšimi stroški in jamstvo za najhitrejšo kulturno orientacijo kakega kraja.

Letos bomo praznovali 400 obletnico prve slovenske knjige. Prav gotovo bi bila najlepša oddolžitev slovenskim kulturnim ustvarjalcem, da bi se v večjih, po možnosti tudi v manjših krajih uredile knjižnice. Kjerkoli je možno, naj bi bila poleg knjižnice še soba za čitalnico, kjer bi vaščani lahko prebrali dnevnik in najvažnejše revije.

Potrebno bi bilo samo nekaj ljubezni in volje in vse težave bi se dalo premostiti. KLO, množične organizacije in prosvetni delavci, predvsem pa kulturno umetniška društva, naj se potrudijo, da bomo v kranjskem okraju res kulturno zaživel. Tudi učiteljsko je v tem pogledu premalo storilo.

Knjižnice in čitalnice naj bodo lepo opremljene, snažno oskrbovane in primerno opremljene. Izbor knjižničarja mora biti posvečena največja skrb. To mora biti človek, ki spoštuje knjigo in z njo lepo ravna.

Nekateri knjižničarji tožijo, da ni dovolj leposlovnih knjig v založbah, kar je sicer veljalo za prva leta po osvoboditvi. Današnja pa je že dovolj knjig na razpolago in le nezainteresiranost, odnosno vodstev kulturno umetniških društev je kriva, da knjige kljub ponovnim opozorilom še vedno ležijo v knjigarnah.

V preteklem letu so imeli vsi KLO določene zneske v svojih proračunih za potrebe knjižnic. Malokje pa so bili ti zneski uporabljani.

Koristno delo bi naredili knjižničarji, če bi okrajnemu odboru Ljudske prosvete sporočili, kakšne knjige si želijo. Na ta način bi dobili pregled o knjigah, ki bi jih bilo treba ponovno natisniti.

V času tekmovanja v čast 10. obletnice OF naj kulturno umetniška društva, KLO in frontne organizacije posvetijo vso skrb dvigju ljudskih knjižnic. Knjižnica naj bo žarišče kulturnih idej na vasi.

stituit na Golniku, kjer je imel dva koncerta. Poslušalci so izvajanju vneto sledili, zadovoljni obrazi pa so bili dokaz, kako vpliva lepa narodna, umetna in borbena pesem na naše ljudstvo.

Glasuj za kandidata OF! Podpri napore naše vlade, da dosežemo na svetu mir, ki bo jamčil neodvisnost naših narodov!

prišla p meni že vdrgič, da mi izroči nekaj na pot.

„Veš“, pravi, „Janko, kralj Peter se je naveličal svoje mlade babure ter jo je zapodil z otrokom.“

Nasmejem se ter pravim: „Na kolodvoru Gare de Lyon sem govoril z zastopnikom ameriške tvrdke, ki mi je z roko pokazal na hišo, v kateri je ogrska restavracija. V to jedilnico hodi večerjat ogrski golaž sam presvetli jugoslovanski kralj Peter.“

„Pa ne zdaj več“, poseže v besedo, „sedaj je poročen z Margareto, hčerjo ameriškega predsednika Trumana. Veš, kaj to pomeni, saj si prišel iz Amerike?“

„To ni res“, se skoro na vsa usta zakrohota.

„Pa jaz vem, da je...“ skoro užaljena zatrjuje.

„No, če pa vi veste, potem je pa res tako. Kmalu bo prišel kralj nazaj v Jugoslavijo; menda ga pripeljejo Angleži, ki imajo nalašč take ladje, da kralje vozijo po svetu.“

„Saj jaz bi rekla, da bo tako...“ pritrži zmagovalno, kmalu nato odide.

Kdo širi tako bedasto propagando, to bi rad vedel. Ampak vsaka propaganda ima svoj namen ter je po navadi servirana tako in takim ljudem, da se jih prime in da jo prenašajo. In okoli Kranja je še dovolj ljudi, ki nasedajo takim lažem.

KULTURNI PREGLED

Trije pomembni slovenski kulturni dogodki

Drugi slovenski umetniški film, ki ga je podjetje Triglav-film napovedovalo že dolgo pod naslovom „Se bo kdaj pomlad“, so začeli predvajati zdaj v Ljubljani in sicer pod prvotnim, delovnim naslovom „Trst“. Scenarij za ta film, ki je po filmu „Na svoji zemlji“ drugo umetniško delo mlade slovenske kinematografije, je napisal znani slovenski pisatelj in podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine LRS France Bevk, režiral pa ga je France Stiglic, ki ga poznamo že po uspeli režiji prvega našega umetniškega filma. Tudi z nekaterimi igralci iz filma „Na svoji zemlji“ se bomo srečali v filmu o Trstu; to sta predvsem Lojze Potokar, ki je odlično odigral vlogo strčka Sove v prvem filmu, in Stane Sever, znani slovenski igralec, prvak Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani, ki je igral v prvem slovenskem umetniškem filmu vlogo Drejca in igra zdaj vlogo aktivista — organizatorja odpora proti okupatorju v Trstu. Poleg tega pa nastopa dosti mlajših igralcev iz Ljubljane in od drugod ter tudi ljudstvo.

Zgodba, ki jo je položil scenarist v drugi slovenski umetniški film, zajema, kot smo že rekli, dogajanje v Trstu, predvsem med tržaškim delavstvom in ladjedelnicami, malo pred koncem druge svetovne vojne, ko izgubljajo Nemci tla pod nogami v Italiji, na zapadu na Balkanu in na vzhodu in ko se, ne da bi čakali na prihod in rešitev zaveznikov, podtalno pripravljajo tržaški delavci na organizirano, množično vstajo proti okupatorju v mestu samem. Dogajanje v filmu nas popelje med aktiviste na skrite sestanke in na akcije, med okupatorsko soldatesko, med policijo, kjer zaslišujejo in mučijo ljudi, v ladjedelnici med delavce, v zapore med jetnike in končno med borce, ki v zadnjih dneh pred koncem vojne uničujejo sovražnika v mestu samem in končno dočakajo prihod partizanov, osvoboditeljev, s katerimi se začne v Trstu novo življenje. To je v glavnih obrisih zgodba in vsebina filma. Nosilci glavne zgodbe pa so posamezniki iz vrst delavstva; njihove osebne usode se prepletajo med sabo in prepletajo tudi z usodo vsega tržaškega mesta, ki ga duši okupator.

Kakšni vtisi se zbude v gledalcu, ki gre z veseljem, poln pričakovanja gledat nov slovenski film? Življenje, kakršno je doživljal domala ves slovenski svet med okupacijo, se spet živo zbudi pred njim. Film ga prikazuje takšno, kot je bilo v resnici: trpljenje, upor, upanje, vztrajnost v borbi, žrtve, zmaga. Vendar gledalec ni popolnoma zadovoljen s tem zunanjim opisom dogajanja. Ko gre iz dvorane, ni ves prevzet in pretresen, se pravi, da film ne seže globoko vanj. Tudi nekoliko razbito, premalo enotno se mu zdi dogajanje, ki je prikazano v filmu. Preveč je v njem zunanega patosa, preveč šablone, premalo notranje dinamike. Marsikdo je od filma pričakoval več, kot vidi, čeprav ne moremo filma zavreči kot slabo delo, saj ima nedvomno tudi mnogo umetniškega v sebi in je, če že ne visoka umetnina, vsaj lep dokument iz bližnje preteklosti slovenskega življa v Trstu in borbe slovenskega naroda za osvoboditev.

Tudi novo slovensko opero smo dobili v zadnjem času. Napisal jo je znani slovenski glasbenik Mirko Polič, izvajana pa je bila pred kratkim v ljubljanski Operi. Poličeva opera nosi naslov: „Deseti brat“; libreto zanjo pa je napisan po Jurčičevem istoimenskem romanu, za katerega je našel Polič posrečene libretistične (to je: besedilne) in skladateljske prijeme. Krstna predstava Poličevega „Desetega brata“ je bila v nedeljo 25. februarja; občinstvo jo je sprejelo z veseljem, saj je slovenska operna umetnost tisto področje, ki zelo privablja ljudi in kjer le v velikih presledkih slišimo kakšno domače operno delo.

Avtor Polič je postavil dogajanje Jurčičevega romana v čas prebujanja narodov, v leto 1848., razdelil družbo v napredno in nazadnjaško in tako poleg goščene vsebine osvetlil in osenčil značaja romana tudi s te nove plati. Poličeva opera je zelo tehten doprinos težnji, približati ljudstvu operno tvornost z umetninami, iz katerih vejeta domača snov in domača glasba na zelo dostojno umetniški način.

In še nekaj o razstavi sodobnega jugoslovenskega kiparstva bomo spregovorili v okviru tega poročila o domačih kulturnih dogodkih. Po vojni smo doživeli že precej likovnih razstav v Ljubljani in drugod,

doživeli smo razstave posameznih slikarjev in kiparjev, kolektivne razstave, kjer so bili zastopani skoraj vsi člani republiškega Društva likovnih umetnikov, pa tudi razstavo, kjer smo videli izbrana dela večine vidnih jugoslovanskih likovnikov. Pred dnevi pa je bila odprta v Ljubljani razstava kiparjev iz vse države in ker je to prva taka kolektivna razstava pri nas po vojni, je zelo obiskana in žanje med občinstvom veliko priznanje. Odprta je bila v Ljubljani v Moderni galeriji. Ko jo je dne 1. marca otvoril slikar tov. Božidar Jakac, je med drugim dejal tudi tole: „Samostojna kiparska razstava (ki so jo jugoslovanski kiparji želeli že dolgo — op. avt.) ustvarja šele možnost nemotene koncentracije pri opazovanju plastičnih vrednot, ker ima plastika svoje živo življenje in zakonitosti, ki so zelo različne od slikarskih.“ Spričo velikanskih tehničnih težav je ta razstava mišljena kot dosegljiv pregled vsega našega kiparstva zadnjih desetletij. Žiriji za to razstavo, ki so jo sestavljali razni kiparji in predsednik Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije, je kljub vsem težavam uspelo zbrati lepo število kvalitativnih umetnin, ki kažejo visoko raven naše kiparske umetnosti in ki bodo tudi v inozemstvu, kamor je, kot je rečeno, namenjena ta razstava, dostojno zastopala ne le jugoslovansko likovno, temveč vso umetnost sploh. V šestih dvoranah, kjer razstavlja 52 avtorjev 94 del, bo vsak obiskovalec našel ne le lep umetniški užitek, temveč tudi potrdilo, da se jugoslovenska umetnost, z naporu seveda, a uspešno razvija skupno in v en korak z življenjem naših ljudi.

Izšel je „Jezikovni svetovalec“

Prve dni tega meseca je izšla v Kranju 104 strani obsegajoča knjiga „Jezikovni svetovalec“. Sestavlil jo je profesor Stanko Bunc s sodelovanjem jezikovnega aktivna na I. gimnaziji v Kranju.

Knjiga je bila izdana kot rokopis in je natisnjena na odpadnem papirju. Vendar je po svoji zunanosti, notranji ureditvi in tisku okusen priročnik. Namenjena je predvsem prosvetnim delavcem in dijakom okrajev Kranj-mesto in okolica, prav gotovo pa bo prišla v roke tudi marsikom drugemu, saj znaša njena naklada 5.000 izvodov.

Po vojni smo zelo pogrešali priročnik, ki bi nam dajal napotke za pravičen knjižni govor in pisavo. To smo dobili lanske pomlad s Slovenskim pravopisom, ki ga je izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani. Takrat smo bili povprečni prepričani, da bo ta knjiga s svojo zajetnostjo in naklado zadostila našim potrebam. Toda temu ni bilo tako: Pravopisa niso dobili vsi, ki bi ga potrebovali in ki so po njem spraševali, poleg tega pa je preobsežen in premalo pregleden za splošno rabo.

Da bi ustregli obojemu, se pravi, da bi dobili jezikovno pomagalo, ki bi bilo pregledno in bi ga lahko kupil sleherni dijak in predavatelj v naših dveh okrajih, so se člani jezikovnega aktivna na I. gimnaziji v Kranju odločili za izdajo „Jezikovnega svetovalca“. Ta naj bi opozarjal na najpogostejše napake iz pravopisja, slovnice, besedotvorja, izrazoslovja in pomenoslovja in hkrati kazal, kako je treba povedati in napisati, da bo izraženo tes po naše, po slovensko. Sestavljalci se skorajda v ničemer niso oddaljili od veljavnega pravopisa, le ta ali oni izraz, ki ga Pravopis dovoljuje, je uvrščen v stolpec z oznako „slabo“, zakaj zanje je „slaba in nepotrebna vsaka tuja in izposojena, pa tudi na novo skovana ali papirnata beseda ali besedna zveza, kadar imamo zanje pomensko enakovereden domač, živ ljudski izraz.“ To njihovo načelo je pravilno! Knjižni jezik se ne sme nikdar oddaljiti od živnega govora, ampak mora iz njega rasti in ga hkrati oplajati, posredujoč ljudstvu kulturo.

Zamisel, izdati Svetovalca, je našel na pristojnih mestih na polno razumevanje. Delo jezikovnega aktivna so podprli predsednik Prosvetnega sveta OLO Kranj-okolica tov. Dušan Bavdek, ravnatelj I. gimnazije v Kranju tov. Miha Mohor, upravnik Državne založbe v Kranju tov. Peter Kne in vodstvo Gorenjske tiskarne. Naše dijaštvo in učiteljsvo bo zato dobilo okusen in cenjen (po 30 din) priročnik, ki bo uspešno pomagal pri učenju in poučevanju materinega jezika. Kolikor bo dosegljiv, bo dobro služil tudi vsem, ki jim je pisane vsakdanji posel.

Sestavljalci Svetovalca obljublajo še slovar tujk. Zeleti bi bilo, da bi bila tudi ta zamisel kmalu uresničena.

ZADRUŽNI SVETOVALEC

Kje najdemo ameriškega kaparja in kako ga spoznamo?

V okolici Škofje Loke je ameriški kapar že precej razširjen. Tam so ljudje dolgo časa mislili, da gre za domačega, ne pa za ameriškega kaparja. Zato tudi ukrepov proti temu škodljivcu niso jemali resno. Opazili so ga najprej v bližini vojašnic, medtem ko ga sedaj najdemo že v Zmincu.

Ameriški kapar se pojavlja bolj ali manj na vseh kulturnih sadnih rastlinah in na nekaterih divjih grmičevjih. Od kulturnih rastlin najčeseje napada jabolka in hruške, manj pa breskve, češplje, ribezelj, slive, češnje in višnje. Redkeje ga najdemo na orehu in vinski trti. Od divjega grmičevja se najraje okužita glog in črni trn. Posebno všeč so mu razne žive meje, ki so dostikrat leglo za razširjanje kaparja. Zato je treba taka grmičevja dosledno iztrebljati in uničevati. Kaparja so ugotovili priljubljeno na dvesto rastlinah. Ravno to dejstvo, da se lahko privadi skoraj na vsaki rastlini, mu omogoča, da se v vsakem kraju hitro udomači.

Napada lesene dele rastlin, liste in plovce. Na deblih in starejših vejah ga pričajo močnih okužbah najdemo kar cele sloje. Drevo je kakor s pepelom posuto. Svetlejši sloji so ostanki izumrlih kaparjev. Pri tako škoti okužbi se začnejo posamezne veje, pozneje pa tudi celo drevo, sušiti. Okužbo na enoletnih mladnicah najlaže opazimo, če na vijoličasti glavi kupčke s premerom enega mm. To so ščitki, pod katerimi je uš. Od tod tudi ime ščitasta uš ali kapar. Če na takem mestu z nožem plitvo zarezemo v kožo, vidimo kam bij nekoliko vijoličaste barve, kar je skoraj zanesljiv znak, da imamo opravka z ameriškim kaparjem. Pod okroglim ščitkom najdemo samico, pod ščitkom jajčaste oblike pa samca, ki jih je mnogo manj. Oba sta rumena ali oranžno rumene barve. Če pogledamo ščitke podrobneje, vidimo, da je nekoliko izbočen in sestavljen iz več

slojev s svetlejšo piko v sredini, kar je tudi tipično za ameriškega kaparja. Imamo tudi nekaj vrst domačih kaparjev. Na primer hrušev ali ostrigasti, jabolčni, rdeči ostrigasti, vejčasti in še nekaj manj razširjenih vrst. Vendar vsi ti domači kaparji niso tako nevarni, ker se ne razmnožujejo tako hitro in jih že naravni sovražniki uspešno zatirajo. Zato jih skoraj ne poznamo. Da jih ne bi zamenjali z ameriškim, kar se dostikrat zgodi, si oglejmo bistvene razlike, po katerih jih lahko ločimo med seboj. Kot smo že omenili, ima ameriški kapar v sredini nekoliko svetlejšo piko, medtem ko jo domači nimajo. Ščit ameriškega kaparja je bolj sploščen kot pri domačem. Rdečega ostrigastega spoznamo po tem, da je vinsko rdeče barve s svetlejšim ščitom in nekakšnim zlatim gumbom v sredini. Vejčastega je prav lahko spoznati po tem, da ima podolgovate ščit, ki je na enem koncu nekoliko razširjen. Vse te razlike lahko ugotovljamo deloma s prostim očesom, deloma z lupo. Pod tristostratno povečavo pa lahko opazujemo na zadku na vsaki strani po tri značilne ščetinice podobne izrastke, ki jih domači kaparji nimajo.

Se laže kot na lesu opazimo okužbe na fistih in plodovih. Tu opazimo rdeče kolobarje, ki so podobni boljsemu piklu na človeški koži, a temnejšo piko v sredini. To je ščit, pod katerim živi uš. Če je okužba zelo močna, se posamezni kolobarji združijo v večje lise. Posledica tega je, da se začne slabše sušiti, plodovi pa ostanejo drobni, slabo razviti in zato manj vredni, neprimerni za izvoz. Ne samo zaradi slabše kvalitete, temveč tudi zaradi tega, ker se z okuženim sadjem prenaša tudi škodljivec.

Tako bomo lahko po navedenih znakih ugotovili, ali gre za okužbo po ameriškem ali po katerem od domačih kaparjev. To je zelo važno za nadaljnje zatiranje.

C. A.

Vaja profiletalske zaščite v Škofji Loki

Mestna organizacija protiletalske zaščite v Škofji Loki je organizirala v nedeljo 4. marca vajo za obrambo Škofje Loke pred zračnim napadom.

V soboto zvečer je bilo mesto v pričakovanju sovražnega napada popolnoma zatemnjeno. Prebivalstvo je pokazalo vso resnost in disciplino. V nedeljo zjutraj so se člani posameznih skupin PLZ zbrali na žbornih mestih, kjer so jim komandirji dali še zadnja navodila, nakar so odšli v zaklonišča in pričakovali nadaljnjih odredb štaba.

Pojdimo v štab PLZ. Pravkar prihajajo prva opozorila o avionih. Tovarišica označuje mesta na zemljevidu za resnostjo in brzino, ki bi je nihče ne pričakoval. Vidi se ji, da se je v tečaju marsičesa naučila. Pa tudi ostali so na določenih mestih pri telefonskih aparatih in sprejemajo poročila, ki jih oddajajo vodji štaba. Od njega

je odvisno, kdaj bo dan znak za nevarnost. Vsa od njih je zatopljen v svoje delo. Kurirji odhajajo. Znak za nevarnost je že dan. Sirene tulijo. Prebivalstvo odpira okna in hiti v kleti; ceste se spraznijo. Na spodnjem koncu mesta se sliši živahno streljanje diverzantov, ki se jim je posrečilo prodreti do mostov ob dohodih v mesto. Po kratkem boju jih je obramba mesta vrgla nazaj. Tudi del neoboroženega prebivalstva je opazil diverzantski napad na MLO in jih poskusil odbiti ter ovirati pri napredovanju. Organizacije PLZ so svojo nalogo izvršile. Tudi organizaciji ZB, ki je sodelovala na vajah, je uspelo ubraniti mesto pred diverzantskim napadom. Dokazala je, da je v njenih vrstah res lepo število sposobnih borcev.

Ta uspešno zaključena vaja nam je pomenovno pokazala pripravljenost vsega prebivalstva mesta, za kar mu lahko čestitamo.

pletov.) 7. a2—a3 Lb4—c3 : + 8. b2—c3 : 0—0 9. Lf1—e2 d5—c4 : 10. Le2—c4 : Tf8—e8 + 11. Lc4—e2? (Beli se umika, namesto, da bi igral z novo figuro. Pravilno je Lc1—c3! z dobro igro. Po tej potezi beli zaide v težavo, iz katerih se ne bo rešil.) Dd8—e7 12. Dd1—d3 (Dama bo morala tako zopet nazaj, manjše zlo bi bilo 12. Le3—Sd5 13. Dd2—Se3 : 14. Fe3 : De3 : 15. De3 : Te3 : 16. Kd2 itd.) Lc8—f5! 13. Dd3—d1 Sf6—d5! 14. Lc1—d2 Lf5—e2! Beli se vda, ker po 15. Lg5—Ld1 : 16. Le7 : Le2 : črni dobi figuro.

Šahovske sekcije pri Obrtnih zbornicah tekmujejo

Pri Obrtni zbornici v Kranju se je pričela kmalu po njeni ustanovitvi razvijati šahovska sekcija, ki zelo lepo napreduje. Organizirala je tekmovanje med obrtniki Kranja in Ljubljane.

Prvi dvoboj se je končal v Kranju z rezultatom 5 : 3 za Kranj, drugi pa je bil v Ljubljani z rezultatom 5,5 : 2,5 za Ljubljano. Skupni rezultat je sedaj 8,5 : 7,5 za Ljubljano.

Glavno zaslug pri organizaciji in razvoju šahovske sekcije pri Obrtni zbornici v Kranju ima tov. Kos, brivski in frizerski mojster, ki vloga vse napore, da bi vključil v ta lepši šport čim več obrtniške mladine in jo s tem odvrnil od pijančevanja in drugih takih stvari, ki se jih nekateri le preradi oprijemljejo.

18. MARCA VSI NA VOLIŠČE ZA MIR, SVOBODO IN NEODVISNOST!

Delovni svet Tiskanine v Kranju se izobražuje

V okviru seminarjev, ki jih prireja partijska in sindikalna organizacija v Tiskanini za člane delavskega sveta in ostali kolektiv, je imel v ponedeljek 26. februarja pomočnik ministra za zunanjo trgovino tov. Puc predavanje o „Vlogi zunanje trgovine pri izgradnji socializma“.

Potem, ko je pojasnil princip zunanje trgovine s stališča doslednega pojmovanja marksističnih načel, je tov. Puc orisal sedanje stanje naše zunanje trgovine. Zelo nazorno je predočil, kako važno je, da pridemo v zunanjem trgovanju čim prej do sistema izvoza surovin in polproizvodov na izvoz finalnih proizvodov. Z nekaterimi praktičnimi primeri je dokazal, da imamo možnost dobiti na zunanjem trgu do petkrat višjo ceno za finalne proizvode, ki jih sedaj izvažamo še kot polfinalne, ki pa bi se dali z boljšo mehanizacijo ali pa celo samo z zaposlitvijo nestrokovne delovne sile izdelati in izvoziti kot finalni proizvodi. Prav zato je potrebna obširna kapitalna izgradnja za izgotovitev izvoznih artiklov, ker potem nam ne bo treba za devize tako močno posegati v naše narodno bogastvo, kot so n. pr. gozdovi. Dalje je govornik poudaril veliko važnost lične in pravilne zunanje opreme, ker vse to zvišuje ceno predmeta, ravno tako pa tudi pravočasna odprema in primerna kvalite-

ta. Prav v zvezi s kvaliteto je tov. Puc omenil, da ni napredovala, temveč obratno, celo nekoliko nazadovala in da mora biti glavna skrb podjetij, ki pridelujejo artikle, čim boljša kvaliteta teh izdelkov.

Na koncu svojega referata je tov. Puc obrazložil stališče naše zunanje trgovine v zvezi z blokado informbirojevskih držav in preusmeritvijo na zahodni trg. Poudaril je, da zahodni trg ne kupčuje z nami vsled simpatij, temveč zato, ker rabi naše proizvode, mi pa kupujemo od njih stvari, ki jih potrebujemo in jih trenutno še ne izdelujemo sami.

Zelo zanimivim referatu so polnoštevilno zbrani člani delavskega sveta sledili z vso pozornostjo in odobravanjem. V živahni diskusiji, ki je referatu sledila, je tov. Puc odgovarjal na vprašanja, ki so bila nejasna, v zvezi z vsebino referata in ki so mu jih prisotni pridno zadajali.

To je bilo v Tiskanini že drugo predavanje v okviru seminarjev. Sodeč po polnoštevilni udeležbi so postali ti seminarji zelo priljubljeni in bo članstvo delavskega sveta na njih pridobivalo vse tisto znanje, ki mu je potrebno za uspešno izvrševanje nalog in problemov pri upravljanju podjetja.

S. M.

Mladinska konferenca na I. gimnaziji v Kranju

Tako malo se sliši o mladini na gimnaziji, kot da tukaj vse spi. Da to ni res, nam kaže mladinska konferenca, ki je bila v soboto 3. marca.

Ob pol dveh smo se zbrali v jedilnici, ki je bila polna, da so nekateri celo stali, čeprav so izostali nekateri, ki se vozijo z vlakom. Navzoči so bili 4 člani profesorškega zbora in član OK LMS Kranj. Najprej je imel referat dosedanj sekretar mladine tov. Jocij Janez. V njem je obravnaval delo komiteja, ki ni bilo zelo uspešno zaradi premajhne povezave z ostalo mladino in zaradi nedelavnosti njenih članov. Velika napaka je tudi v tem, da nudimo mladini predvsem zabave, ki so sicer dostojne in ne pregošte, a premalo posvečamo pažnje ideološko-politični vzgoji. Le redki so razredi, ki imajo redne študijske sestanke. Ves komite pa tedensko obiskuje predavanja prof. Vasiča: „O sodobnih temah“ in sekretarji, predvsem iz višjih razredov, prenašajo to na sestanke v svojih razredih.

Najvažnejša točka dnevnega reda pa je bilo vprašanje brigade. Na okrajni mladinski konferenci je dala gimnazija obvezo, da bo dala na mladinsko progo Doboj—Banja Luka 90 mladincev oz. mladink. To je sicer precej visoka številka, toda že dosedanja agitacija je pokazala kar dobre uspehe in v višjih rzredih se je javilo povprečno 10 mladincev iz vsakega razreda. Tudi člani komiteja so se vsi javili, razen ene same tovarišice, ki je bolna, in tovariša, ki gre zaradi okvare srca v zdravstveno kolonijo. Tovariš sekretar je poudaril važnost mladinske proge za naše gospodarstvo in prikazal bistvene razlike med letošnjo in predlansko brigado.

Škofjeloška knjižnica v preteklem letu

2. decembra lani je preteklo pet let od ustanovitve knjižnice v Škofji Loki. Kot vsako teh petih let, tako pomeni tudi zadnje korak naprej. Tako je bil predvsem rešen še nekaj let trajajoči problem prostorov. Junija je bil knjižnici dodeljen lokal v centru mesta. Glavni del potrebnega finančnega kredita je knjižnici dodelil GO ZSS, ostanek pa bo treba kriti iz lokalnih virov. Tu bi omenili tudi razširitev poslovnega časa od enkrat tedensko po tri ure v začetku leta na trikratno tedensko poslovanje od jeseni dalje. O ostalem naj govorijo podatki iz statistike.

Leta 1950 je pridobila knjižnica 170 novih članov in dvignila njih število na 726 ob koncu leta. Enak vzpon je doseglo tudi število knjig, ki je obstalo malo pod številko 3000. To zalogo si je izposojevalo 3776 obiskovalcev, med njimi 1814 učenec in 1314 delavec. Zanimivo je, da mladina le malenkostno prekaša odrasle, ki pa so močneje zastopani z ženami. To priča, da si tudi delavstvo in nameščenci vedno bolj osvajajo knjigo kot najboljšo sredstvo za vzgojo in razvedrilo. Izposodili so si skupaj 11.777 zvezkov, od tega največ lep slovja in pionirskih del, v manjši meri pa tudi poučne in politične knjige. Izposoditve srbskih, hrvatskih in nemških knjig so dosegle le skoraj trikratno višino z ozirom na leto 1949.

Ljudje sejajo po najrazličnejših avtorjih. Od domačih klasikov berejo največ

iz katere imajo brigadirji zelo slabe izkušnje.

Tudi kulturno-prosvetno delo ni povsem zadovoljivo. Mladinsko kulturno-umetniško društvo „Stane Žagar“ ima okoli 45 članov in je razdeljeno na več sekcij. Izmed teh sta najbolj agilni dramska sekcija, ki se bo kmalu postavila s premiero igre iz študentskega življenja „Dež in vihar“, in glasbena sekcija. Letos čakajo društvo in osmošolce velike naloge, ker je letos 50. obletnica prve mature. Vsako jutro imamo mladinsko oddajo po zvočniku, v kateri obravnavamo življenje in delo velikih pisateljev, pesnikov in raznih izumiteljev, razna aktualna politična vprašanja in podobno. V fizikuri se udeležujejo predvsem mladinci, med mladinkami pa ni velikega zanimanja. Delo bo poživljeno, ko se bo zboljšalo vreme.

Konferenca je sprejela sklep, da se sekretar Jocij Janez razreši funkcije, ker je v osmem razredu in zaradi bližajoče se mature ne bi mogel opravljati svojega dela tako vestno, kot ga je doslej. Za novega sekretarja je bil izvoljen sedmošolec Jan Franc. Referatu je sledila diskusija, ki je dala nekaj koristnih predlogov za zboljšanje raznih napak. Tov. ravnatelj je v pri-srčnem nagovoru opozoril mladino na njeno najvažnejšo nalogo, na učenje, za poživitev kulturnega delovanja in na agitacijo za brigado.

Govoril je še tov. Fende, ki je poudaril delež, ki ga ima naša mladina v izgradnji socializma, kar je važno posebno sedaj, ko je tako napeto stanje v svetu in je naša država navezana predvsem nase, na svoje ljudstvo, predvsem pa na napredno in borbeno mladino.

Jurčiča, Cankarja, Tavčarja, Kersnika, pa tudi Stritarja in ostale. Med novejšimi pa so najbolj priljubljeni Bevk, Milčinski, Finžgar, Prežihov, Pregelj in Magajna, čitajo pa tudi Kozaka, Dularja, Plestenjaka in druge. Med sodobnimi jim bolj ugajata Končić—Malenškova in Godina, dočim cenijo Kranjca in Ingoliča bolj po predv-nih romanih. Od južnoslovanskih avtorjev bralce najbolj privlačujeta Nazor in Andrič, pa tudi Cesarec, Senoa, Nušič in Stankovič. Med ostalimi slovanskimi deli prednjačita Sienkiewicz in Tolstoj in Gorkim, Dostojevskim, Turgenjev in Puškinom, med tem ko je poseganje po ruskih sodobnikih manjše. Vedno večje pa je povpraševanje po zapadnih piscih, zlasti po novejših delih, ki pa so v slovenski prevodni literaturi slabo zastopani. Med znanimi imeni so bila največ brana London, Verne, Balzac, Kipling, Hugo; Zola, Knittel, Caldwell, Andersen, Dumas itd. Seveda se mora ravnati izbira knjig po trenutni zalogi knjižnice in če bi mogle biti uresničene vse želje bralcev, bi bilo stanje verjetno drugačno. Ljudje bi poleg težjih romanov radi predvsem kaj lažjega, kaka zgodovinska, potopisna in biografska dela pa tudi kaj iz področja raziskovanj in znanosti. Novejšim domačim delom očitajo bralci pomanjkanje vsega onega, o čemer je bilo mnogo pisanega, in hočejo bolj doživetih, umetniško dovršenih del.

Prireja ing. Sikošek Boris

V otvoritvi se ne smemo pregrešiti proti osnovnemu pravilu, ki se glasi: razvij figuro, čim prej jih moreš. Figure, ki je že razvita, ne smeš vleči iz borbe nazaj v obrambo, ampak popelji v igro novo figuro. V naslednji partiji je beli v 11 potezi že razvitega lovca iz aktivnega položaja privedel zopet na nedelavno polje, namesto, da bi razvil damskega lovca.

Angleška igra.

1. e2—c4 e7—e5 2. Sg1—f3 Sb8—e6 3. Sbl—c3 Sg8—f6 4. e2—c3 Lf8—b4! 5. d2—d4 (Beli iz otvoritve ni dosegel nobene prednosti. Nasprotno. Črni bo kmalu prevzel iniciativo.) e5—d4! 6. e3—d4 : d7—d5! (Ta udar v središče vodi do velikih za-

Občni zbor okrajnega sindikalnega sveta v Kranju

(Nadaljevanje z 2. strani.)

no-političnega dela s članstvom, da so bile pomanjkljivosti tudi v kvaliteti kulturno-umetniškega dela, da vse doslej še ni bila ustvarjena prava pomoč, je bil sprejet letni finančni proračun OSS, ki predvideva le 300.000 din dohodkov in prav toliko izdatkov.

Na koncu je bil izvoljen okrajni plenum sindikalnega sveta, ki ima 80 članov, in nov izvršni odbor OSS. Poslani sta bili pozdravni resoluciji GO ZSJ in Slovenije.

TEDENSKA KRONIKA

V sindikalni podružnici železniške postaje Kranj so imeli v soboto zelo uspešno množično predvolilno zborovanje. Govoril je Vinko Hafner, kandidat za ljudskega poslance v volilni enoti Stražišče.

Našel je smrt pod kolesi drveče lokomotive. — V nedeljo okrog polnoči se je vračal z dela domov po progi Podnart—St. Jošt progovni delavec Blaznik Anton, star 49 let, kjer ga je nenadoma izza ostrega ovinka dohitela drveča lokomotiva ter ga povozila. Nesrečo so odkrili kmalu za tem, a je bilo že prepozno, da se ponesrečencu nudi kakršnakoli pomoč.

ZOPET ŽRTEV PIJANOSTI

V petek zvečer okrog 19. ure sta se po cesti Preddvor—Kranj peljala z luksuznim avtomobilom Kern Adolf, šofer in Tavčar Anton, borec narod. osvobodilne vojske od l. 1942, uslužbenec podjetja LIP Kranj. Med vasjo Hotemože in Visokim je šofer Kern, ki je bil močno pijan, zbil žensko Ster Ivanovo iz Visokega, ki je šla peš poleg kolesa pravilno po desni strani. V tem je zavozil pod cesto in v dolžini približno 30 metrov vozil pol metra pod cesto. Sterova je dobila težje telesne poškodbe, Kern pa se ni mislil niti ustaviti in je vožnjo nadaljeval po strmini travnika, kaka 2 m pod cesto. Ko je mislil pobegniti, da ne bi bil krivec nesreče Ster Ivanove, pa se mu je avtomobil na nagnjenem terenu prevrnil. Ob tem je tov. Tavčar dobil smrtne poškodbe zaradi katerih je podlegel.

SPOMINSKI DNEVI

18. marca 1904. rojen pesnik Srečko Kosovel,
18. marca 1942. je v bojih pri Crngrobu padel politkomisar Stane Žagar.

DEŽURNA SLUŽBA

Od 17. marca dalje skozi ves teden ima dežurno službo pri Svetu za zdravstvo mesta Kranja in Kranj-okolice dr. Hribernik Ivan, tel. 553. Obiski na dom naj se prijavijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo dežurni zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

GLEDALIŠČE

Prešernovo gledališče

Petek, 16. marca ob 13.30 uri: Tavčar-Sest: „Cvetje v jeseni“ — zaključna predstava za gimnazijo Tržič.

Sobota, 17. marca ob 20. uri: Tavčar-Sest: „Cvetje v jeseni“ — izven.

Nedelja, 18. marca ob 16. uri: Tavčar-Sest: „Cvetje v jeseni“ — za podeželje.

Sindikalna podružnica Prešernovega gledališča v Kranju

Cetrtek, 15. marca ob 15. in 18. uri premiera pravljicne igre v štirih dejanjih: Pavel Golia: „Jurček“.

KUD „Seljak Lucijan“ Stražišče priredi v nedeljo 18. marca ob 20. uri: Jurčič-Govekarjeve „Legionarje“ v domu OF v Stražišču.

Objave!

Sindikalno smučarsko društvo Udarnik iz Kranja bo priredilo 25. marca svojo tradicionalno tekmo v veleslalomu na Krvavcu. K tekmovalju je povabilo vse slovenske smučarske organizacije. Tekmovali bodo po ekipah za prehodni pokal, prvi trije najboljši tekmovalci vsake discipline (člani, članice in mladinci) pa bodo dobili plakete in diplome.

Ker se obeta, da bo udeležba zelo številna, opozarjamo planince in druge obiskovalce Krvavca, da bo tamkajšnji dom dne 23., 24. in 25. marca verjetno popolnoma zaseden.

SSD Udarnik Kranj

KINO

„Storžič“ Kranj: od 16. do 19. marca, ameriški film „Zapeljivka Novega Orleansa“; od 20. do 22. marca, ameriški film „Straža na Renu“.

„Svoboda“ Stražišče: od 16. do 19. marca, ameriški film „Guliverjeva potovanja“.

Skofja Loka: od 15. do 18. marca, angleški film „Kako zelena je bila moja dolina“.

„Predilec“ Trata: 17. in 18. marca, sovjetski film „Kameniti cvet“.

Tržič: od 16. do 18. marca, jugoslovanski film „Plavi 9“; 21. in 22. marca avstrijski film „Otroci Pratra“.

mali oglasi

Prodaj brejo kožo, ki bo aprila tretjič povrgla. Naslov v upravi lista.

Štiri mesece breja koža naprodaj pri Kompare, Orehek št. 33.

Kmetijska zadruga Predoslje vzame v službo samostojnega knjigovodjo. Nastop takoj. Telefon 576.

Naprodaj dobro ohranjen elektromotor 5 KS. Naslov v upravi lista.

Preključim veljavnost osebne izkaznice št. ser. 0184823 na ime Eržen Marija, Kranj.

Mlado, brejo kožo prodam. Cirče 60.

Prodaj neemajliran železen štedilnik, Primskovo 175.

Kmečko hišo z vsemi gospodarskimi poslopji, nekaj nad 3 ha zemlje in gozda, 3 km od Kranja, zamenjam za eno ali dvo-stanovanjsko hišo v neposredni bližini Kranja ali Ljubljane. Eventuelno razliko doplačam. Naslov v upravi lista.

Spremem žensko, ki bi delala hišna dela pri živini in na vrtu. Plača po dogovoru. Hrana in stanovanje prosto. Gostilna „Herman“, Jesenice, Prešernova 38.

Prodaj kravo, težko 300 kg, dobro mlekarico, ali jo dam v rejo. „Herman“, Jesenice, Prešernova 38.

Preključim mladinsko, RK in osebno izkaznico na ime Cvek Francka in kolesarsko knjižico na ime Cvek Jože, Preddvor, za neveljavno.

Zamenjam globok otroški voziček za športnega. Naslov v upravi lista.

Preključim osebno, OF in sindikalno izkaznico ter kolesarsko knjižico na ime Kern Marija, Huje 29 za neveljavno.

FIZKULTURA, SPORT

SMUČARSKA TEKMA NA JEZERSKEM

Člani smučarskega kluba na Jezerskem so te dni priredili dve tekmi v veleslalomu in teku kot priprava za krajevno smučarsko prvenstvo, ki bo koncem tega meseca. Nastopili so člani, mladinci in mladinke. Rezultati so bili naslednji:

Veleslalom — člani: (proga 700 m, 120 m višinske razlike, 18 vrat): 1. Sinkovec 1:08,1; 2. Kastrun 1:09,1; — **mladinci:** I. Piskernik 1:28; 2. Kastrun M. 1:28,2; — **mladinke:** 1. Frantarjeva 2:24,3; 2. Aljančičeva 2:31,0.

Tek — člani (12 km): 1. Justin 59:31,0; 2. P. Kostrun 1 uro 03:26,0; — **mladinci (3500 m):** 1. Krč 20:25,0; 2. Zadnikar 21:04,0.

Izmed članic je isto progo prevozila samo Anica Zadnikarjeva s časom 24:58,0.

K. A.

26 tržičanov v enem dnevu na osmih različnih tekmovanjih

Ze cele tri ure je trajala seja upravnega odbora SD „Ljubelj“, pa se člani še niso mogli odločiti, da bi končali. Prijetnemu pogovoru in reševanju vseh mogočih problemov nikakor ni hotelo biti konca. Tudi disciplinsko sodišče bo moralo stopiti v akcijo in kaznovati dva nedisciplinirana

ZA MIR IN SREČO NAŠIH OTROK!

lovariša: Skratka: na tej tretji redni seji se je poleg dveh izrednih, ki so bile v tem letu, obravnavalo prav vse, kar bi v sedanjem trenutku in pa za bodočnost zagotovilo dober napredek vsega fizikturnega življenja v Tržiču. Saj je marsikomu dobro znano, da v Tržiču v posameznih sekcijah le ni bilo vse tako lepo, kot bi v resnici moralo biti. Z odstranitvijo in kaznovanjem posameznih nediscipliniranih tekmovalcev bo za vselej odpravljeno klubstvo in želja po profesionalizmu, kar se je posebno opazalo pri nogometu. Na vsak način bo društvo letos utrla novo pot pravičnega razvoja fizikturne, čeprav bo moralo začeti z mladim in neretuniranim kadrom.

Tej seji so prisostvovali tudi vsi člani naše državne smučarske reprezentance, ki so se pred dnevom vrnili iz inozemstva. Kdor se s temi smučarji še ne pozna, si ne more predstavljati, s kakšnim zanimanjem slediš njihovemu pripovedovanju. Matevž Lukanc, Janko Stefe in Ludvik Dornik so nam pripovedovali, kako so se počutili na vseh tekmovanjih. Posebno Stefe in Lukanc sta povedala marsikaj zanimivega. Tako sta pravila, da je bilo letošnje gostovanje v inozemstvu prav gotovo eno najtežjih in to največ zaradi tega, ker so prišle pri rezultatih v počev desetinke in stotinke sekunde. „Kljub temu, da niso bili doseženi tako vidni uspehi, pa lahko trdimo, ker so nam dali priznanje tudi najboljši strokovnjaki, da smo vidno napredovali. Naš razvoj je v tem letu veliko pridobil, saj smo bili vedno vključeni v elitni razred pri vseh tekmovanjih,“ je pripovedoval Matevž. Bili so v štirih državah: v Avstriji, v Nemčiji, v Italiji in v Franciji. Povsod so bili lepo sprejeti in doživeli so tudi nekaj presenečenj. „Nekje je bilo vse bolj inteligentno, drugod pa lepo po domače, posebno v Kitzbühelu, kjer smo se prav prijetno počutili. Kar se tiče vpludnosti in prijateljskih odnosov, imamo najboljšo vtise iz Nemčije, saj so Nemci neprestano iskali prijateljske stike z nami in nas seveda še povabili. Mi bomo šli, ker smo videli, da nas spoštujejo in

cenijo“, je razlagal nasmejani Lukanc. Tudi mladi Dornik nam je veselo pripovedoval, kako je imel neprijetne občutke, ko je stal na startu in čakal na usoden smuk, pri tem pa imel toliko treme, da sploh sam zase ni vedel. Pa saj ni nič čudnega: letos je bil prvič v inozemstvu. V štirih tekmovanjih je padel samo dvakrat in to v prvem smuku ter slalomu, dočim je v drugem smuku in veleslalomu odlično vozil in so njegovo vožnjo občudovali celo najboljši smučarji. Vsekakor ima Ludvik za razvoj še velike možnosti. Stefe pa se je le smejal in ni hotel veliko povedati. Vsekakor se mu je izpolnila želja, da je bil boljši od Francoza Oriela.

Tudi o strokovnih vprašanih tekmovanjih so nam pripovedovali. Pravijo, da jim še vse preveč manjkajo pred večjimi mednarodnimi srečanji zadostne priprave. „Vsekakor so tehnične možnosti za nas še zelo težke in če bomo to prebrudili, tedaj smo prepričani, da ne bomo dosti zaostajali za najboljšimi“, je rekel Stefe.

„Prav tako se je opazilo, da je pri vseh smučarjih Zelosova šola danes popolnoma udomačena. Če hočeš dobro voziti, pa je prvi predpogoj, da si na tekmovanje kar najbolje pripravljen. Mi pa zaenkrat tega še ne moremo. Če se doma pripravljamo, moramo, preden napravimo nekaj kilometrov treninga, prehoditi kilometre dolgo pot in to nas utruja. V inozemstvu je v tem pogledu mnogo bolje. S pomočjo vzpenjača je smučarjem dana možnost, da progo večkrat dnevno prevozijo brez večjega fizičnega utrujanja“, nam je razložil Matevž.

Ko je šel pogovor h kraju, pa se je oglasil tudi Slavko Lukanc. Na listku je imel napisano: 26 Tržičanov je tekmovalo v enem samem dnevu na osmih krajih. V Kitzbühelu so bili Matevž, Stefe in Dornik. V Badgasteinu brata Krmelj, v St. Janžu Jože Kavcar, na Jezerskem Slavko Lukanc in Polajnar, v Planici kar 15 tekmovalcev, v St. Vidu 1, 3 pa vodijo smučarski tečaj na Kofeah. To je vsekakor velik uspeh razvoja smučarskega športa pri nas.